

2007

styczeń

P.4492/07

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

PROF. STANISŁAW CIBOROWSKI
DOKTOREM *HONORIS CAUSA*

10-LECIE AKADEMICKIEGO
ZESPOŁU MUZYCZNEGO

BARBÓRKA NA WYDZIALE
GÓRNICZWA I GEOLOGII

ISSN 1734-9613

nr 4 (168)

Rok akademicki
2006/2007

BARBÓRKA

na Wydziale Górnictwa i Geologii

12 stycznia 2007 r.

Przekazanie czeku na rzecz ofiar tragedii w KWK "HALEMBA" przez G. Bolza, przewodniczącego Towarzystwa Tradycji Szkoły Górniczej z Eisleben na ręce J. Pierzchały, Wiceprezesa Fundacji Rodzin Górniczych

JM Rektor Politechniki Śląskiej W. Zieliński wręcza odznakę "Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej" Prezesowi Zarządu Kompanii Węglowej S.A. G. Pawłaszowski

Przygotowanie do "skoku przez skórę".
Po prawej: Wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego P. Litwa, Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii

Studenci I roku przystępują do "skoku przez skórę"

Skok przez skórę

Ślubowanie nowo przyjętych studentów

Z ŻYCIA Politechniki Śląskiej

Miesięcznik środowiska akademickiego
Politechniki Śląskiej w Gliwicach
PL ISSN 1734-9613
Nr 4 (168)
Styczeń 2007

Edycja sieciowa: URL: <http://biuletyn/polsl.pl>

Adres redakcji:

Politechnika Śląska
Biuro Rzecznika Prasowego i Promocji Uczelni
ul. Akademicka 2 A
44-100 Gliwice
tel. (32) 237 11 80, tel./fax (32) 237 11 81
e-mail: biuletyn@polsl.pl
R13 @polsl.pl

Zespół redakcyjny:

mgr Paweł Doś
(pawel.dos@polsl.pl)
mgr Zofia Zielińska
(zofia.zielinska@polsl.pl)

Łamanie komputerowe i druk:

Zakład Graficzny Politechniki Śląskiej
ul. Kujawska 1
44-100 Gliwice
tel. (32) 237 21 97

Nakład: 600 egz.

Zlecenie nr. 64/07

Numer zamknięto 12 stycznia 2007 r.

Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania zmian, skracania i adiustacji tekstów oraz zmiany ich tytułów.

Nie zwracamy materiałów niezamówionych.

Autorzy publikacji umieszczanych w biuletynie nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednocześnie ukazanie się artykułów w wersji drukowanej oraz internetowej biuletynu.

Fotografie i rysunki w nadesłanych materiałach zamieszczane są na odpowiedzialność autora korespondencji.

P. 4492/07

W numerze:

Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa prof. Stanisławowi Ciborowskiemu	4
Aktualności	7
Z prac Senatu	7
Kronika Rektorska	11
Akty normatywne Uczelni	12
Stopnie naukowe, tytuły, stanowiska	12
Dział Współpracy z Zagranicą informuje	13
Z życia CKI	13
Działalność CEK	13
Wydarzenia	14
10-lecie Akademickiego Zespołu Muzycznego	14
Barbórka	16
Konferencja „Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju”	18
XIII Ogólnopolskie Seminarium „Biotechnologia Środowiskowa”	20
Konkurs na artykuł popularnonaukowy rozstrzygnięty	21
Odnaczenia państwowe i uczelniane	22
Zakończenie kursu dla inżynierów górników z Wietnamu	24
XV finał WOŚP w Gliwicach	25
Z życia studentów	26
Wyprawa przez pół świata	26
Kultura	28
Politechnika Śląska w mediach	29
Notatki przewodniczącego RGSzW	30
Sport	31
Wspomnienia	33
Kronika żałobna	37

UROCZYSTOŚĆ NADANIA TYTUŁU DOKTORA HONORIS CAUSA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ PROFESOROWI STANISŁAWOWI CIBOROWSKIEMU

19 stycznia w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej w Gliwicach odbyła się uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej prof. Stanisławowi Ciborowskiemu. Prof. Ciborowski został 34. osobą uhonorowaną tą godnością w ponad 60-letniej historii uczelni. Godność doktora honoris causa została przyznana prof. Ciborowskiemu przez Senat uczelni na wniosek Rady Wydziału Chemicznego. Promotorem przewodu doktorskiego był prof. Jan Zawadiak, który podczas uroczystości wygłosił laudację na cześć prof. Ciborowskiego.

LAUDACJA WYGŁOSZONA PRZEZ PROF. JANA ZAWADIAKA PODCZAS UROCZYSTOŚCI NADANIA GODNOŚCI DOKTORA HONORIS CAUSA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ PROF. STANISŁAWOWI CIBOROWSKIEMU.

Magnificencjo Rektorze!

Wysoki Senacie!

Wielce Szanowny Profesorze!

Szanowne Panie!

Szanowni Panowie!

Uroczystość nadania godności Doktora Honoris Causa jest wydarzeniem niezwykle ważnym i podniosłym w życiu akademickim Uczelni. Niezwykły to również i ważny akt dla osoby wyróżnionej, ponieważ godność ta nadawana jest bardzo rzadko. W ciągu 60 lat działalności Wydziału Chemicznego godność ta przyznana została zaledwie pięciokrotnie.

Szanowni Państwo!

Przypadł mi w udziale zaszczyt, a równocześnie ogromna przyjemność przedstawienia Państwu sylwetki jednego z najznamienszych technologów chemików, do grona którego zaliczyć można Pana Profesora Stanisława Ciborowskiego.

Profesor urodził się w Warszawie 5 sierpnia 1925 roku. W chwili wybuchu II Wojny Światowej miał ukończoną II klasę gimnazjum. Dalszą naukę zmuszony był kontynuować na tajnych kompletach. W 1943 r. podjął studia chemiczne w Politechnice Warszawskiej, w której w 1944 r. ukończył I rok studiów. W latach 1944-45 więziony był w obozach koncentracyjnych w Oświęcimiu i Mauthausen. Po powrocie do Polski i po dłuższej chorobie, spowodowanej pobytem w obozach, kontynuował studia na II roku chemii w Politechnice Łódzkiej. W 1948 r. uzyskał stopień magistra-inżyniera chemika. W stycz-

niu 1949 r. podjął pracę w Głównym Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie, z którym związał się na cały okres aktywności zawodowej pełniąc szereg funkcji kierowniczych.

Równoległe do pracy zawodowej Profesor studiował fizykę na Uniwersytecie Warszawskim, jednak ze względu na zaangażowanie w pracę zawodową i równoległe wykonywaną pracę doktorską przerwał studia po zaliczeniu trzeciego roku.

*Prof. Stanisław Ciborowski
Doktor Honoris Causa*

W 1955 r. uzyskał stopień doktora nauk technicznych, otrzymując za pracę doktorską nagrodę Komisji Nauk Chemicznych PAN. Niezwykle bogaty dorobek wdrożeniowy oraz znaczące osiągnięcia naukowe były podstawą do uzyskania stanowiska docenta w 1958 r., tytułu

profesora nadzwyczajnego w 1964 r. i tytułu profesora zwyczajnego w 1976 r. W 2002 roku, po przepracowaniu 54 lat w Instytucie Chemii Przemysłowej, przeszedł na emeryturę.

Szanowni Państwo!

Droga rozwoju procesu technologicznego jest złożona, składa się z wielu etapów i bardzo rzadko wieńczy ją ostatecznie sukces, jakim jest dla chemika technologa wdrożenie technologii. Olbrzymia to satysfakcja mieć możliwość uczestniczyć we wdrożeniu, tym większa jest to satysfakcja, jeśli jest się autorem realizowanej technologii.

Pan Profesor Stanisław Ciborowski jest tym technologiem, któremu było dane mieć tę satysfakcję w życiu zawodowym wielokrotnie. Sukcesy te wynikają z głębokiej wiedzy, znajomości realiów pracy w przemyśle i zdolności organizacyjnych w kierowaniu dużymi zespołami ludzkimi. Profesor miał również szczęście napotkania ludzi, którzy mieli i wiedzę, i odwagę, aby wspólnie z Nim podjąć trud, który towarzyszy opracowaniu i wdrożeniu procesu technologicznego.

Nadzwyczajne umiejętności Profesora w tym zakresie widoczne są od początku Jego pracy zawodowej, kiedy to współpraca z zakładami przemysłowymi przynosi szybkie efekty praktyczne. Wynikiem prac prowadzonych pod jego kierownictwem są w tym okresie wdrożenia w Grodzkich Zakładach Farmaceutycznych technologii otrzymywania alkoholu izopropylowego w skali 100 t/rok, a w ówczesnym Instytucie Chemii Ogólnej zrealizowane

Laudację na cześć prof. Ciborowskiego wygłosił prof. Jan Zawadiak, promotor przewodu doktorskiego

w wielkiej skali doświadczalnej procesy syntezy kwasu benzoesowego i metylopo pochodnych benzenu.

W 1954 roku Profesor podejmuje badania nad procesem utleniania cykloheksanu, nie wiedząc wtedy zapewne, że ta tematyka zdominuje Jego przyszłe życie zawodowe i będzie owocowała nadzwyczajnymi sukcesami wdrożeniowymi. Opracowany przez Profesora w laboratorium proces utleniania cykloheksanu, zostaje następnie wspólnie z Zakładami Azotowymi w Tarnowie, a później i w Puławach, rozwinięty i udoskonalony i znany jest dziś w świecie pod nazwą CYCLOPOL.

Droga do sukcesu na skalę światową była, jak to zwykle bywa, długa. Pierwszym jej etapem było wybudowanie i uruchomienie instalacji pilotowej w ZA Tarnów. Kolejne duże instalacje techniczne powstają w ZA Tarnów i w ZA Puławy. Bardzo dobre wyniki ekonomiczne pracujących instalacji, wysoka czystość produktów, a także unikalne w skali światowej rozwiązanie reaktora, w znaczący sposób poprawiające bezpieczeństwo pracy, przyczyniają się do zainteresowania procesem CYCLOPOL kontrahentów zagranicznych.

Pierwszym znaczącym w tym zakresie sukcesem jest sprzedaż w 1977 roku licencji na budowę instalacji o zdolności produkcyjnej 80 tys. t/r. do Czechosłowacji. Później jest już tylko pasmo sukcesów i długa lista krajów i firm, które decydują się na zakup instalacji pod klucz lub też kupują licencje na całość albo fragmenty rozwiązań za-

stosowanych w tym procesie. Wpływy ze sprzedaży sięgają wielu dziesiątków milionów dolarów. Nie znam innej technologii opracowanej w Polsce, która przyniosła krajowi tak duże korzyści finansowe.

Myszę, że Pan Profesor stojąc na moim miejscu właśnie w tej chwili powiedziałby o tym, że na ten sukces polskiej myśli technicznej składały się doświadczenie i olbrzymi wysiłek osób i firm współpracujących w realizacji technologii. Najwyższe wyróżnienie jakie otrzyma za chwilę Profesor Stanisława Ciborowski niech będzie również wyrazem uznania dla tych wszystkich, którzy przyczynili się realizacji procesu.

Dorobek naukowy Profesora jest bogaty, obejmuje 2 monografie wydane przez PWN, 63 prace opublikowane w czasopismach naukowych, liczne referaty wygłoszone w kraju i za granicą. Niezwykle imponujący jest dorobek patentowy, na który składa się 110 patentów polskich i 86 zagranicznych. Tak duża liczba patentów budzi tym większy podziw, iż wiele z nich zostało wykorzystanych w praktyce przemysłowej.

Kariera Profesora jako naukowca i technologa jest jednym z nielicznych pozytywnych przykładów, jak można wykorzystać badania naukowe do uzy-

Prof. Stanisław Ciborowski, 34. doktor honoris causa w historii Politechniki Śląskiej, w otoczeniu prof. Jana Zawadiaka, promotora przewodu doktorskiego (z lewej) oraz prof. Jerzego Suwińskiego, dziekana Wydziału Chemicznego, inicjatora przewodu

skania znaczącego i wymiernego również finansowo sukcesu aplikacyjnego. Osobny fragment mego wystąpienia chciałbym poświęcić wieloletniej współpracy Profesora z Politechniką Śląską, z zespołem kierowanym ówczesnie przez prof. Zdzisława Kulickiego. Współpraca ta dotyczyła udoskonalenia produkcji fenolu kumenowego w Płocku, a także opracowania technologii syntezy rezorcyny i hydrochinonu. Prace te kończyły wdrożenia lub opracowanie dokumentacji technicznej. Pan Profesor jest również recenzentem licznych prac doktorskich, habilitacyjnych i wniosków o tytuł profesora pracowników Wydziału Chemicznego. Był zawsze wymagającym i rzeczowym recenzentem, lecz zawsze też wykazywał nam swoją przychylność.

Uczelnia nasza zawsze wysoko ceniła talent i wiedzę Profesora, czego dowodem jest, że właśnie tu w Gliwicach podczas III Kongresu Technologii Chemicznej otrzymał w 2000 r. jako pierwszy nowo ustanowiony przez Polskie Towarzystwo Chemiczne medal Ignacego Mościckiego, który przyznawany jest za wybitne osiągnięcia w rozwoju technologii chemicznej.

Wyróżnień i nagród jest znacznie

więcej i nie sposób jest wymienić wszystkich w krótkim wystąpieniu. Z tych najważniejszych: Złoty Krzyż Zasługi, Order Odrodzenia Polski, Krzyż Kawalerski, Krzyż Oficerski, Krzyż Komandorski i Krzyż Komandorski z Gwiazdą. Profesor jest członkiem honorowym Societè de Chemie Industrielle we Francji. Otrzymał dwie zespołowe Nagrody Państwowe II stopnia oraz jako pierwszy w Polsce nagrodę im. Porczyńskiego. Na Targach wynalazczości EUREKA w Brukseli zdobył Złoty Medal za całokształt dorobku wynalazczego.

Dokonania Profesora były zawsze doceniane w środowisku chemików, co sprawiało, że zajmował z wyboru szereg istotnych funkcji w gremiach naukowych i stowarzyszeniach zrzeszających chemików: był członkiem i sekretarzem Zarządu PTCh, przewodniczącym Komisji Rew. PTCh., vice przewodniczącym Rady Naukowej IChP i członkiem szeregu innych rad naukowych. Wchodził w skład Komitetu Nauk Chemicznych PAN i KBN, był również przez szereg lat

Podczas uroczystości prof. Ciborowski wygłosił wykład pt. „Utleńnianie związków organicznych”

członkiem CKK ds. Kadr Naukowych. Profesor Stanisław Ciborowski jest jednym z najznamienitszych technologów chemików o uznanym autorytecie w kraju i za granicą i w pełni zasługuje na najwyższe wyróżnienie jakim jest nadanie godności i tytułu Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej.

Jan Zawadiak

**POLITECHNIKA ŚLĄSKA
W GLIWICACH**

NA MOCY USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

SENAT

POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ W GLIWICACH

UCHWAŁĄ PODJĘTĄ

W DNIU 30 PAŹDZIERNIKA 2006 ROKU

NADAŁ

PROFESOROWI

STANISŁAWOWI CIBOROWSKIEMU

ZA WYBITNY WKŁAD W ROZWÓJ TECHNOLOGII CHEMICZNEJ, W SZCZEGÓLNOŚCI W OPRACOWANIE PROCESÓW UTLENIANIA W FAZIE CIEKŁEJ, ZA NIEZWYKLE AKTYWNA I BOGATA DZIAŁALNOŚĆ WDROŻENIOWĄ W POLSCE I ZAGRANICĄ, A TAKŻE ZA WIELOLETNIA, OWOCNĄ WSPÓŁPRACĘ NAUKOWĄ Z PRACOWNIKAMI WYDZIAŁU CHEMICZNEGO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ.

TYTUŁ

DOKTORA HONORIS CAUSA

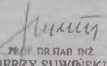
POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

REKTOR

PROF. DR HAB. INŻ.
WOJCIECH ZIELIŃSKI

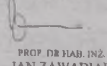
DZIEKAN WYDZIAŁU CHEMICZNEGO

PROF. DR HAB. INŻ.
JERZY SUWIŃSKI

PROMOTOR

PROF. DR HAB. INŻ.
JAN ZAWADIAK

GLIWICE, DNIA 19 STYCZNIA 2007 ROKU

Dyplom doktora honoris causa Politechniki Śląskiej

Aktualności

Z prac Senatu

22 stycznia 2007 r. odbyło się XVI zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej w kadencji 2005-2008.

Porządek obrad przewidywał w skrócie:

- podjęcie uchwały w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej dr hab. inż. Beaty Cwaliny w Katedrze Biotechnologii Środowskowej,
- podjęcie uchwały w sprawie przedłużenia mianowania na czas nieokreślony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej dr hab. inż. Teresy Lis, prof. nzw w Politechnice Śląskiej, w Katedrze Zarządzania Procesami Technologicznymi,
- podjęcie uchwały w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej prof. dr. hab. inż. Krystiana Probiezra w Instytucie Geologii Stosowanej,
- ogólne założenia wewnętrznego systemu kontroli jakości kształcenia w Politechnice Śląskiej,
- informację o projekcie infrastrukturalnym „BIO-FARMA - Śląskie Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki”.

Posiedzenie Senatu otworzył JM Rektor prof. W. Zieliński, który na wstępie podziękował za liczny udział w uroczystości nadania tytułu i godności Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej Profesorowi Stanisławowi Ciborowskiemu.

Następnie JM Rektor powitał Panią Profesor Joannę Rzeszowską, która została zaproszona, aby przekazać informacje o projekcie infrastrukturalnym „BIO-FARMA - Śląskie Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki”.

■ Pierwszym punktem obrad było podjęcie uchwały w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej dr hab. inż. Beaty Cwaliny w Katedrze Biotechnologii Środowskowej.

Wniosek Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki przedstawił Dziekan prof. Michał Bodzek.

Dr hab. inż. Beata Cwalina ma 55 lat, jest zatrudniona w Politechnice Śląskiej od 2006 roku. Stopień naukowy doktora nauk technicznych został jej nadany w roku 1985 decyzją Rady Wydziału Metalurgicznego Politechniki Śląskiej, a stopień doktora habilitowanego uzyskała decyzją Rady Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej w 1996 r. (zatwierdzenie przez CK – 24 III 1997).

Dyscypliną i specjalnością naukową Kandydatki jest inżynieria środowiska - unieszkodliwianie i utylizacja odpadów. Dyscyplinami i specjalnościami dodatkowymi są natomiast: biotechnologia – biokataliza, ekotoksykologia; cybernetyka i inżynieria biomedyczna – inżynieria biomateriałów, biofizyka. Do głównych zainteresowań naukowo-badawczych Kandydatki należą: badania możliwości wykorzystania procesów biologicznych w biotechnologii środowiska oraz wyjaśnienie mechanizmów tych procesów; badania aktywności metabolicznej bakterii redukujących siarczany (*Desulfovibrio desulfuricans*) izolowanych z biocenoz różnych środowisk przyrodniczych oraz ich roli w biokorozji materiałów a także badania nad modyfikacją tkanek osierdza i zastawek serca w celu ich wykorzystania jako biomateriałów przydatnych w transplantologii.

Liczbowy całkowity dorobek Kandydatki obejmuje 225 (131 – po habilitacji) publikacji, na które składają się: 2 monografie, 3(3) rozdziały w monografiach (w tym 1 w języku angielskim), 52 (37) artykuły w czasopiśmie zagranicznych, 66 (26) artykułów w czasopiśmie krajowych, 38 (37) publikowanych streszczeń ze zjazdów międzynarodowych, 64 (28) publikowanych streszczeń ze zjazdów krajowych. Całkowity IF wszystkich prac: 31.411, w tym: IF oryginalnych prac badawczych 18.27 (14.6) oraz IF streszczeń z konferencji międzynarodowych 13.141 (po hab.). Całkowita punktacja MNiSW: 1016 (636). Znanych 51 cytowań prac.

Do osiągnięć dydaktycznych Kandydatki należy: promotorstwo 4 zakończonych rozpraw doktorskich i 42 prac

magisterskich; kształcenie studentów Wydziału Farmaceutycznego i Oddziału Medycyny Laboratoryjnej ŚAM w latach 1976-2006 (w zakresie: „Chemii analitycznej”, „Analizy instrumentalnej”, „Fizyki”, „Biofizyki” – ćwiczenia laboratoryjne i seminaryjne; „Matematyki wyższej”; „Statystyki” – ćwiczenia seminaryjne; „Statystyki” - wykłady i ćwiczenia seminaryjne; „Biotechnologii” - wykłady i ćwiczenia seminaryjne; „Biofizyki”, „Biomateriałów do celów medycznych” - fakultet, program autorski – wykłady); kształcenie studentów Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Krakowskiej w latach 1997-2006 (w zakresie: „Chemii ogólnej”, „Monitoringu środowiska”, „Ochrony środowiska”, „Podstaw zoologii i zootechniki”, „Zagrożeń i rehabilitacji środowiska” – wykłady); kształcenie studentów Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej w latach 1998-1999 (cykl wykładów monograficznych dla studentów specjalności „Biotechnologia środowiskowa”). Kandydatka prowadziła też wykłady plenaryjne i zamawiane wygłoszone w ramach konferencji warsztatowych i szkół: „Modyfikacja tkanek kolagenowych dla potrzeb inżynierii biomateriałów”, „Biomateriały w medycynie i weterynarii”, „Korozja kamienia i betonu wzbudzona przez drobnoustroje”, „Korozja biologiczna konstrukcji stalowych”, „Korozja biologiczna konstrukcji budowlanych zagłębionych w gruncie”, „Korozja biologiczna konstrukcji żelbetonowych”, „Metody biotechnologiczne w przetwarzaniu odpadów”.

Kandydatka była również autorką recenzji: 1 w przewodzie habilitacyjnym; 3 prac doktorskich; 30 publikacji naukowych w czasopiśmie krajowych; 5 publikacji w czasopiśmie zagranicznych z „listy filadelfijskiej” (Waste Management, International Biodeterioration and Biodegradation, Biomaterials), a także 10 projektów badawczych (grantów KBN) i 19 wniosków o nadanie statusu Centrum Doskonałości.

Po przedstawieniu sylwetki naukowej, dydaktycznej i zawodowej Kandydatki pozytywną opinię Senackiej Komisji ds.

Kadry Naukowej przedstawił Przewodniczący Prorektor prof. Marian Dolip-ski.

W tajnym głosowaniu nad wnioskiem Rady Wydziału Inżynierii Środowiska i Energetyki w sprawie pierwszego mianowania na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Biotechnologii Środowiskowej dr hab. inż. Beaty Cwaliny, Senat poparł uchwałę jednomyślnie 40 głosami.

■ **Kolejnym punktem obrad było podjęcie uchwały w sprawie przedłużenia mianowania na czas nieokreślony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej dr hab. inż. Teresy Lis, prof. nzw w Politechnice Śląskiej, w Katedrze Zarządzania Procesami Technologicznymi,**

Wniosek Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii przedstawił prof. Grzegorz Niewielski.

Dr hab. inż. Teresa Lis prof. nzw w Pol. Śl. ma 57 lat, jest zatrudniona w Politechnice Śląskiej od roku 1971. Stopień naukowy doktora został jej nadany decyzją Rady Wydziału Metalurgicznego Politechniki Śląskiej w 1981 r., a stopień doktora habilitowanego uzyskała uchwałą Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej, Metalurgii i Transportu Politechniki Śląskiej w 1998 r.

Dyscypliną naukową Kandydatki są: metalurgia oraz metalurgia surówki i stali, a do jej głównych zainteresowań naukowo-badawczych należą: techniki obróbki pozapiecowniczej i ich wpływ na czystość wytapianej stali, modyfikacja wtrąceń niemetalicznych, zastosowanie metod stereologicznych do oceny ilościowej parametrów charakteryzujących wtrącenia niemetaliczne (wydłużenie, kształt, pole powierzchni, rozkład itp.). Liczbowy dorobek naukowy całkowity obejmuje 101 (24) publikacji.

W ramach działalności dydaktycznej Kandydatka była opiekunem naukowym studenckich obozów przy Zabytkowym Zakładzie Hutniczym w Maleńcu (1971-2006). Została odznaczona przez Ministra Kultury: Złotą Odznaką za opiekę nad zabytkami (1994). Jest też Zasłużonym Działaczem Kultury (2000), oraz laureatką nagrody w Konkursie Pro Publico Bono na Najlepszą Inicjatywę Obywatelską na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego (2003). Kandydatka jest współautorką skryptu: „Instrukcja do laboratorium ze stalownictwa i elektrostalownictwa” (1975), współautorką

podręcznika akademickiego „Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy w zakładzie przemysłowym” (2005), organizatorką Laboratorium Mikroskopowej Identyfikacji Wtrąceń Niemetalicznych (1977), autorką skryptów: „Ćwiczenia laboratoryjne z metalurgii próżniowej stali” (1992) oraz „Współczesne metody otrzymywania stali” (2000). Kandydatka brała udział w opracowaniu programu nauczania dla specjalności „Bezpieczeństwo i higiena pracy” oraz opracowaniu nowych przedmiotów: Systemy zarządzania bhp, Ergonomia, Ochrona i bezpieczeństwo pracy, Wymagania bezpieczeństwa obiektów technicznych. Otrzymała nagrody rektorskie w latach: 1980, 1986, 1990, 1992, 1994, 1999, 2001, 2002 i 2006.

Kandydatka współpracowała z następującymi zakładami przemysłowymi: z hutami (Huta Kościuszko 1971-1980; Huta Zawiercie 1985-1990; Huta Baildon 1971-2000; Huta Batory 1990-2006; Huta Katowice-Mittal 1990-2003; Huta Łabędy-Ferrostał 2002-2006), zakładami materiałów ogniotrwałych (Chrzanowskie Zakłady Materiałów Ogniotrwałych 1995-2004), przedsiębiorstwami metalowymi (ISCAR: 2000-2006, COM: 1995-2006, Magnesy Baildon 2004-2006) oraz instytucjami branżowymi (Instytut Metalurgii Żelaza, Instytut Materiałów Ogniotrwałych, Instytut Odlewnictwa, Instytut Transportu Samochodowego, Centralny Instytut Ochrony Pracy).

W ramach współpracy z zagranicą Kandydatka do 1990 r współpracowała z Bergakademie Freiberg (DDR).

Funkcje organizacyjne pełnione w Politechnice Śląskiej: opiekun Studenckiego Koła Naukowego „Fryszernia” w latach 1971-2002, organizator i opiekun wakacyjnych studenckich obozów naukowych przy Zabytkowym Zakładzie Metalurgicznym w Maleńcu w latach 1971-2006, członek Wydziałowej Komisji Nagród od 2001 r., Rzecznik Dyscyplinarny ds. Studentów Politechniki Śląskiej od 2002 r., Kierownik studiów podyplomowych w zakresie: Bezpieczeństwo i Higiena Pracy od 2005 r., Kierownik Zakładu Zarządzania Systemami Zintegrowanymi w Katedrze Zarządzania Procesami Technologicznymi od 2006 r.

Działalność Kandydatki została nagrodzona Srebrną i Złotą Odznaką SITPH (1984, 1991), Złotym Krzyżem Zasługi (1989), Medalem Zasłużony Pracownik Politechniki Śląskiej (2005) i 9 nagrodami JM Rektora.

Po przedstawieniu sylwetki naukowej, dydaktycznej i zawodowej Kandydatki pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Przewodniczący Prorektor prof. Marian Dolip-ski. W tajnym głosowaniu nad wnioskiem Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii w sprawie przedłużenia mianowania na czas nieokreślony na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Katedrze Zarządzania Procesami Technologicznymi dr hab. inż. Teresy Lis, prof. nzw Pol. Śl., Senat poparł wniosek 39 głosami przy jednym głosie wstrzymującym się.

■ **Następnym punktem obrad było podjęcie uchwały w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego w Politechnice Śląskiej prof. dr hab. inż. Krystiana Probierza w Instytucie Geologii Stosowanej.**

Wniosek Rady Wydziału Górniczo i Geologii przedstawił Prodziekan prof. Jan Drenda.

Prof. dr hab. inż. Krystian Probierz ma 56 lat, jest zatrudniony na Politechnice Śląskiej od 1.02.1975 r. Stopień naukowy doktora uzyskał 14.12.1982 r., stopień naukowy doktora habilitowanego 9.01.1990 r., a tytuł naukowy - 18.10.2004 r.

Dyscypliną i specjalnością naukową kandydata jest górnictwo i geologia inżynierska; geologia złóż, geologia górnicza i kopalniana, geotermia, sozologia górnicza, petrologia węgla, gospodarka surowcami mineralnymi. Do jego głównych zainteresowań naukowo-badawczych należą: geologia złóż surowców mineralnych; geologia złóż węgla, w tym szczególnie Górnos Śląskiego Zagłębia Węglowego (m.in. odkrycie złoża antracytów); petrologia węgla (klasyfikacja, metamorfizm, metody badań optycznych - anizotropii, fluorescencji, inertynit, substancji rozproszonej, własności technologicznych, wprowadzenie monitoringu jakości - od złoża do produktu handlowego); problematyka geotermiczna zagłębi węglowych (GZW, LZW), w tym m. in. oznaczanie własności cieplnych węgla i skał, wyznaczanie wielkości ziemskiego strumienia ciepła, temperatury, charakterystyka warunków paleogeotermicznych; stosowanie metod statystycznych i geostatystycznych w modelowaniu złóż, wprowadzenie metod cyfrowych do konstrukcji map jakości kopaliny; gospodarka surowcami mineralnymi, szczególnie węglem

(określenie gospodarczych i społecznych uwarunkowań w działalności polskiego górnictwa węglowego oraz bezpieczeństwa energetycznego.

Całkowity liczbowy dorobek naukowy kandydata obejmuje (w nawiasach dorobek po ostatniej nominacji): 174 (23) publikacje, na które składają się: 2 książki, których był autorem, 4 monografie (3 jako autor, 1 jako współautor), 12 (1) artykułów w czasopismach zagranicznych, 22 (4) referaty publikowane za granicą, 80 (14) artykułów w czasopismach krajowych, 46 (2) referatów publikowanych w kraju, 4 (2) opublikowane komunikaty naukowe, 4 (0) tłumaczenia artykułów zagranicznych; a także 42 (18) zaproszone wykłady na uczelniach zagranicznych; promotorstwo 7 (1) zakończonych przewodów doktorskich; promotorstwo 2 (2) otwartych przewodów doktorskich; recenzje 14 (4) prac doktorskich; recenzje 5 (3) rozpraw habilitacyjnych.

Do osiągnięć dydaktycznych kandydata należy prowadzenie autorskich wykładów z przedmiotów: Geologia ogólna, Geologia złóż i ich zagospodarowanie, Geologia regionalna, Geologia strukturalna i kartograficzna, Geologia dynamiczna, Geologia złóż. Kandydat był także promotorem 35 prac dyplomowych magisterskich przed uzyskaniem tytułu naukowego i 6 po uzyskaniu tytułu naukowego oraz opracował odpowiednio 21 i 18 recenzji prac dyplomowych.

W ramach współpracy z przemysłem kandydat był autorem (współautorem) 74 prac naukowo-badawczych, w tym 10 we współpracy z zagranicą, (kierował 43 pracami), ponadto uczestniczył w 6 grantach, był przewodniczącym zespołu ekspertów Wydziału Górniczego i Geologii Politechniki Śląskiej wykonujących opracowanie nt. celowości postawienia w stan likwidacji Kopalni „Niwka - Modrzejów” w 1999 r., członkiem zespołu ekspertów Ministra Gospodarki w sprawie restrukturyzacji górnictwa w latach 2003-2006, członkiem Komisji Bezpieczeństwa Pracy w Górnictwie przy Wyższym Urzędzie Górniczym, członkiem komitetu sterującego Foresightu węglowego.

Na współpracę kandydata z zagranicą składa się: uczestnictwo w programach badań węgla i koksów Międzynarodowego Komitetu Petrologii Węgla; pełnienie funkcji: konsultanta ds. petrologii i jakości węgla w Nowej Hucie-Ostrava, recenzenta Czeskiej Agencji Grantów Naukowych od 1998 r., członka zagra-

nicznego Rady Wydziału Górniczego i Geologii VŠB - TU Ostrava; a także współpraca z koncernem Vinacoal Wietnam, Bergakademie-TU Freiberg i TFH Bochum Niemcy oraz uniwersytetami: Vigo i Oviedo w Hiszpanii i La Serena i Antofagasta w Chile.

Funkcje organizacyjne kandydata pełnione na Politechnice Śląskiej: kierownik studiów magisterskich w Rybniku w latach 1992-1994, kierownik studiów podyplomowych – 1993-1994, kierownik Zakładu Geologii i Geofizyki Złóż Węgla – 1991-2009, Prodziekan ds. Organizacji w latach 1990-1993 oraz 1996-2002, Dziekan Wydziału Górniczego i Geologii – 2002-2008, Dyrektor Instytutu Geologii Stosowanej – 2006-2009.

Po przedstawieniu sylwetki naukowej, dydaktycznej i zawodowej Kandydata pozytywną opinię Senackiej Komisji ds. Kadry Naukowej przedstawił Przewodniczący Prorektor prof. Marian Dolip-ski.

W tajnym głosowaniu nad wnioskiem Rady Wydziału Górniczego i Geologii w sprawie mianowania na stanowisko profesora zwyczajnego w Instytucie Geologii Stosowanej prof. dr. hab. inż. Krystiana Probiezra, Senat poparł wniosek jednomyślnie 39 głosami.

■ W kolejnym punkcie obrad Senat zajął się ogólnymi założeniami wewnętrznego systemu kontroli jakości kształcenia w Politechnice Śląskiej.

JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, że trwają przygotowania do wprowadzenia systemu kontroli jakości kształcenia w Politechnice Śląskiej. Podobne systemy działają już w czołowych uczelniach Polski, jak również funkcjonują one w wielu uczelniach zagranicznych. W związku z tym, że prawdopodobnie na kwietniowym posiedzeniu Senatu będzie zaproponowana uchwała pod głosowanie, niniejsze informacje mają temat ten przybliżyć.

Prorektor prof. R. Wilk zaznaczył, iż wprowadzony system powinien być zgodny z istniejącymi dotychczas regulacjami prawnymi, a także ze standardami międzynarodowymi. Postanowiono, aby, wzorując się na Politechnice Warszawskiej, wprowadzić system kontroli jakości kształcenia w naszej Uczelni. System obejmuje pięć obszarów działania: organizacja systemu studiów, plany studiów i programy nauczania, organizacja i realizacja procesu dydaktycznego, rola kadry, rola studentów w tym systemie.

„Organizacja systemu studiów” polega na nadzorowaniu i wprowadzaniu karty bolońskiej, tzn. wprowadzeniu elastycznego studiowania, systemu akumulacji punktów, mobilności i międzynarodowego kształcenia. „Plany i programy studiów” dotyczą każdego kierunku studiów osobno. Należy dopilnować, aby nauczanie na poszczególnych kierunkach studiów było zgodne ze standardami kształcenia dla danego kierunku studiów. „Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego”, w odniesieniu do systemu uczelnianego, powinna polegać na zgodności z wydziałowymi systemami zapewnienia jakości kształcenia. W myśl nowego sformułowania „wydziałowe systemy jakości kształcenia” zobowiązują każdy wydział do opracowania wewnętrznego systemu, który będzie kompatybilny z uczelnianym systemem zapewniającym jakość nauczania. „Kadra” – odnosi się przede wszystkim do młodej kadry naukowej. Młodzi pracownicy nauki powinni odbyć kursy pedagogiczne, natomiast wszyscy powinni systematycznie, w miarę możliwości, dokształcać się. „Studenci” – w tym obszarze działania mieszczą się studenci starszych lat studiów oraz słuchacze studiów doktoranckich.

Prorektor zwrócił uwagę na to, że działania podobne do systemu kontroli jakości (np. ankietyzacja, hospitacja) istnieją już w naszej Uczelni, natomiast nie są one sformalizowane. Wprowadzenie systemu spowodowałoby, że działania te byłyby prowadzone systematycznie.

Pełnomocnikiem JM Rektora na etapie wdrażania systemu zapewniającego jakość kształcenia zostanie prof. A. Hernas, natomiast Prorektor prof. R. Wilk zwrócił się z prośbą do wszystkich Dziekanów o wytypowanie na wydziałach po jednym pełnomocniku do spraw wydziałowego systemu kształcenia.

Prof. J. Zawadiak poinformował, iż obecnie PKA zaczyna zwracać uwagę na to, w jaki sposób funkcjonują systemy oceny jakości kształcenia. Nasza Uczelnia jest troszeczkę zapóźniona w porównaniu z innymi uczelniami Polski. Najdalej zaangażowana jest Politechnika Warszawska i Politechnika Krakowska, ale to nie oznacza, że w tych Uczelniach te systemy już funkcjonują. Zazwyczaj niektóre wydziały funkcjonują bardzo dobrze, ale są również wydziały, na których ten system nie funkcjonuje wcale. Szczególnie źle jest w ośrodkach zamiejscowych. W ciągu ostatnich dziesięciu lat zmieniło

się wiele w postrzeganiu dydaktyki, jednak w większości pracownicy niechętnie są do tego nastawieni. Z obserwacji wynika, że dopiero wtedy, gdy PKA przeprowadza przegląd, przygotowywane są, jednorazowo na pięć lat, materiały w postaci wyników z hospitacji czy ankiet. Trzeba zrobić wszystko, aby to się zmieniło, ponieważ procedury oceny jakości kształcenia są potrzebne. Profesor zaapelował do Dziekanów, aby do tych spraw podejść poważnie i wdrożyć systemy kontroli jakości kształcenia.

W opinii prof. L. Dobrzańskiego uwagi Prorektora prof. R. Wilka dotyczyły raczej poziomu kształcenia, a nie jakości. Jakość kształcenia można najprościej zrozumieć, jako zasady normowane przez odpowiednie normy ISO, oczywiście chodzi o księgę jakości, odpowiednie procedury, odpowiednie instrukcje. Jeżeli właśnie tak się do tego podejźcie, wówczas rzeczywiście można mówić o systemie zapewnienia czy zarządzania przez jakość. Profesor zaproponował, aby, tworząc system kontroli jakości kształcenia w Politechnice Śląskiej, wykorzystywać standardy i normy międzynarodowe, które w tym zakresie obowiązują. Zdaniem prof. Dobrzańskiego nie ma żadnych problemów, aby system kontroli jakości kształcenia wdrożyć na Uczelni, korzystając z normy ISO serii 9000.

JM Rektor prof. W. ZIELIŃSKI przypomniał, iż system taki funkcjonuje już w jednej z katedr na Wydziale Transportu. Rektor prosił jednak o to, aby omawiane sprawy nie stały się jedynie formalne, lecz aby rzeczywiście system ten służył podniesieniu jakości dydaktyki, bo to jest sprawa najistotniejsza. Rektor zachęcił wszystkich do współpracy we wprowadzaniu systemu. Koordynatorem prac będzie Prorektor prof. R. WILK wraz z Pełnomocnikiem prof. A. Hernasem.

■ **Kolejny punkt obrad dotyczył informacji o projekcie infrastrukturalnym „BIO-FARMA - Śląskie Centrum Biotechnologii, Bioinżynierii i Bioinformatyki”.**

JM Rektor prof. W. Zieliński przypomniał, iż dwa projekty kluczowe ze Śląska uzyskały aprobatę Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Pierwszy projekt został już również zatwierdzony przez Ministerstwo rozwoju Regionalnego i dotyczy „BIO-FARMY - ŚLĄSKIEGO CENTRUM BIOTECHNOLOGII, BIOINŻYNIERII I BIOINFORMATYKI”. Drugi projekt dotyczy budowy in-

stalacji badawczej do zgazowania węgla „CZYSTE TECHNOLOGIE WĘGLOWE”.

Początkowo wartość obydwu projektów opiewała na kwotę powyżej 150 mln euro. Ostatecznie na te dwa projekty przewiduje się 70 mln euro. Po długiej dyskusji i konsultacjach na „BIOFARMĘ” udało się pozyskać 25 mln euro.

Projekt „BIOFARMA” koordynuje Politechnika Śląska w ramach utworzonego konsorcjum, w skład którego wchodzi: Politechnika Śląska, Instytut Onkologii oraz Uniwersytet Śląski. Wiele osób i Wydziałów zaangażowało się w przygotowania nad nim: Prorektor prof. W. Cholewa, przedstawiciele Wydziałów – Chemicznego, Inżynierii Środowiska i Energetyki, Mechanicznego Technologicznego, Automatyki, Elektroniki i Informatyki oraz Członkowie Konsorcjum. W pierwszej fazie projektu wszystkie sprawy koordynowała Pani Wicekanclerz mgr E. Mianowska. Obecnie należy przygotować odpowiedni wniosek.

Następnie prof. J. Rzeszowska – kierownik projektu – przedstawiła Senatowi obszerny materiał na temat projektu kluczowego „BIOFARMA ŚLĄSKIE CENTRUM BIOTECHNOLOGII, BIOINŻYNIERII i BIOINFORMATYKI”, przybliżając cele i założenia powołanego Konsorcjum. Ma ono na celu stworzenie warunków do prowadzenia na najwyższym poziomie badań naukowych z zakresu szeroko rozumianej biotechnologii, bioinżynierii i bioinformatyki. Środkiem do tego celu będzie stworzenie ram organizacyjnych dla wspólnego zdobywania i optymalnego wykorzystywania drogiej lub unikalnej aparatury naukowo-badawczej.

Po przedstawieniu przez prof. Rzeszowską informacji na temat projektu „BIO-FARMY” odbyła się dyskusja, w której głos zabrali: JM Rektor prof. W. Zieliński, prof. J. Rzeszowska, Dziekan prof. S. Kochowski oraz prof. L. Dobrzański. Na zakończenie tego punktu obrad JM Rektor zaapelował o większą aktywność w realizacjach projektów w ramach funduszy regionalnych, krajowych czy europejskich.

■ **W sprawach bieżących i wolnych wnioskach Senat poruszył następujące sprawy:**

- JM Rektor prof. W. Zieliński odniósł się do sprawy dziekanów i prodziekanów, którzy mają również inne miejsca zatrudnienia. Dotychczas zgodę na do-

datkową pracę wyrażały rady wydziałów. Ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym” takiej możliwości nie przewiduje, a zgodę wyraża Senat. Wobec tego Rektor prosił o gromadzenie podań zainteresowanych osób, aby sprawy te Senat mógł załatwić zbiorczo.

- JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, iż Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. K.J. Kurzydłowski zawiadamia, że decyzją Komisji Europejskiej podmioty otrzymujące dofinansowanie projektów badawczych ze środków UE, w przypadku niemożliwości ustalenia rzeczywistych kosztów pośrednich projektu, mogą wykazać je na poziomie do 60 proc. kwalifikowanych kosztów pośrednich. Ustalenie to obowiązuje w pierwszych trzech latach funkcjonowania 7. Programu Ramowego Unii Europejskiej, czyli dla wniosków składanych do 31 stycznia 2010 r. W ramach kosztów pośrednich mogą być finansowane w szczególności koszty obsługi administracyjno-finansowej badań, opłaty administracyjne i manipulacyjne, koszty ubezpieczeń, dostaw energii i innych mediów, amortyzacja aparatury niezbędnej do wykonania badań, bieżące remonty maszyn i pomieszczeń, koszty korespondencji, utrzymanie czystości i dozoru urządzeń i pomieszczeń itd.

- JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, iż Przewodniczący Rady Miejskiej Gliwice oznajmił, iż od marca 2006 r. 22 podmioty sfery samorządowej, naukowej i przemysłowej realizują projekt, który polega na stworzeniu warunków do transferu innowacyjnych rozwiązań badawczych związanych z technologiami węglowymi do praktyki przemysłowej. W projekcie tym grupa samorządów miast województwa śląskiego realizuje zadania związane m.in. z promocją projektu i jego oczekiwanych efektów. Szefem grupy samorządowej został wybrany prof. Jan Kaźmierczak. W styczniu bieżącego roku ogłoszony został konkurs otwarty na opracowanie kampanii promocyjnej projektu. Zdaniem JM Rektora powinno to zainteresować pracowników i studentów Wydziałów: Architektury oraz Organizacji i Zarządzania.

- JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował, iż w dniach 25-27 kwietnia w St. Petersburgu organizowana jest międzynarodowa konferencja pt. „Racjonalne wykorzystanie produktów naturalnych”. Zainteresowane wydziały mogą wytypować studenta lub młodego badacza do

udziału w konferencji.

- JM Rektor prof. W. Zieliński poinformował o piśmie Ministerstwa Obrony Narodowej – Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wojskowego, w którym oznajmia się o konferencji naukowo-przemysłowej, poświęconej uczestnictwu Polski w Programie dotyczącym „Ochrony Wojsk”, realizowanym w Europejskiej Agencji Obrony. Z pisma wynika, że w Programie przewidziano znaczne kwoty na realizację określonych obszarów technologicznych, w ramach których będą mogły być sformułowane tematy naukowo-badawcze oraz zasady ich realizacji. Do pisma dołączono obszerną dokumentację, która zostanie przekazana do wszystkich dziekanatów naszej Uczelni.

- Prof. L. Dobrzański poinformował, iż zgodnie z trybem, który obowiązuje, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego przedstawia do konsultacji przez Radę Główną wszystkie projekty wszystkich swoich rozporządzeń, wynikających z rozszerzenia czy wykonania

ustawowych obowiązków. Do zaopiniowania trafiło m.in. rozporządzenie, które dotyczyło algorytmu podziału środków finansowych. Zaistniała kontrowersja, ponieważ Ministerstwo opracowało autorski projekt współczynników kosztochłonności poszczególnych kierunków studiów. Rada Główna po raz pierwszy w tej kadencji negatywnie zaopiniowała projekt Ministerstwa i w konsekwencji Minister wycofał się z tego pomysłu. Prawdopodobnie będą obowiązywać stare wskaźniki kosztochłonności, chociaż nie korespondują w pełni z wymogami, które zostały podane w standardach kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów. Jest kilka kierunków studiów, którym podwyższono wymagania, w związku z tym wskaźnik kosztochłonności w naturalny sposób powinien być wyższy. Jednak błędów przy takim wyliczaniu jest znacznie mniej, niż przy nowym, który właściwie z niczego nie wynikał.

- Prof. L. Dobrzański poinformował, iż spośród 118 kierunków kształcenia,

dotychczas przedstawiono Ministrowi standardy kształcenia dla ponad 100 kierunków kształcenia. Spodziewane jest, że w najbliższym czasie rozporządzenie to będzie przygotowane do zatwierdzenia przez Ministra.

- Prof. L. Dobrzański zwrócił uwagę na błędy merytoryczne i korektorskie poprzedniego numeru biuletynu „Z Życia Politechniki Śląskiej”, a także na mowę pogrzebową autorstwa prof. J. Wojnarowskiego wygłoszoną na pogrzebie prof. J. Gawrońskiego, a następnie opublikowaną w biuletynie, w której, zdaniem prof. Dobrzańskiego, znajdują się informacje nieprawdziwe. Profesor Dobrzański zaproponował, by tego typu noty ukazujące się w biuletynie były akceptowane przez dziekanów lub osoby przez dziekanów upoważnione.

Kończąc XVI zwyczajne posiedzenie Senatu Politechniki Śląskiej JM Rektor prof. W. Zieliński podziękował za udział w obradach i dyskusję.

Redakcja (na podstawie protokołu)

Kronika Rektorska

• 4 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI spotkał się z prof. Leszkiem Balcerowiczem i uczestniczył w wykładzie profesora, który miał miejsce w Centrum Edukacyjno-Kongresowym.

• 8 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI uczestniczył w spotkaniu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie dotyczącym realizacji projektów w ramach programu „Innowacyjna gospodarka”, w tym projektu zgłoszonego przez Politechnikę Śląską „Śląska BIO-FARMA”.

• 11 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI uczestniczył w konferencji na temat polityki miejskiej, która odbyła się w Katowicach. W konferencji udział wzięli m.in. Komisarz UE Danuta Hübner oraz Minister Rozwoju Regionalnego Grażyna Gęsicka.

• 12 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI uczestniczył w Akademii Barbórkowej organizowanej przez Wydział Gór-

nictwa i Geologii Politechniki Śląskiej.

• 12 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI wziął udział w spotkaniu noworocznym organizowanym przez Prezydenta Miasta Gliwice Zygmunta Frankiewicza. Spotkanie połączone było z wręczeniem Gliwickiego Lwa – nagrody Prezydenta Gliwic.

• 16 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI spotkał się z przedstawicielami Uniwersytetu z Cranfield z Wielkiej Brytanii.

• 16 stycznia odbyła się uroczystość wręczenia odznak państwowych i odznaki „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” pracownikom naszej Uczelni. W uroczystościach wzięli udział Wicewojewoda Wiesław Maśka oraz Rektor prof. W. ZIELIŃSKI.

• 18 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI spotkał się w Zabrze z Prezydentem Miasta i Dziekanem Wydziału Organi-

zacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej celem omówienia zasad modernizacji i przekazania kolejnego budynku Wydziałowi na cele dydaktyczne i naukowe.

• W dniach 25-26 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI wziął udział w Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych organizowanej przez AGH w Krakowie.

• 27 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI wziął udział w Forum Akademicko-Gospodarczym w Krakowie.

• 27 stycznia Rektor prof. W. ZIELIŃSKI wziął udział w uroczystości wręczenia Laurów Umiejętności i Kompetencji. Uroczystość została zorganizowana po raz 15. przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach. Wśród laureatów Złoty Laurem został wyróżniony prof. Sylwester Markusik z Wydziału Transportu Politechniki Śląskiej.

Akty normatywne Uczelni

W styczniu 2007 roku ukazały się następujące wewnętrzne akty normatywne Rektora Politechniki Śląskiej:

- Zarządzenie Nr 17/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 8 stycznia 2007 roku w sprawie użytkowania w Politechnice Śląskiej modułu SOTS-KSIĘGA DYPLOMÓW będącego elementem Systemu Obsługi Toku Studiów

- Zarządzenie Nr 18/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 8 stycznia 2007 roku w sprawie użytkowania

w Politechnice Śląskiej modułu SOTS-UMOWY będącego elementem informatycznego Systemu Obsługi Toku Studiów

- Zarządzenie Nr 19/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 10 stycznia 2007 roku w sprawie wysokości nagród za całokształt pracy zawodowej dla pracowników niebędących nauczycielami akademickimi

- Zarządzenie Nr 20/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 11 stycznia 2007 roku w sprawie powołania na rok 2007 Uczelnianej Komisji

ds. Studenckich Praktyk i Obozów Naukowo-Badawczych

- Pismo Okólne Nr 11/06/07 Rektora Politechniki Śląskiej z dnia 30 stycznia 2007 roku w sprawie korekty okresów rozliczeniowych i rocznych harmonogramów czasu pracy ustalonych na 2007 rok dla grupy pracowników pracujących w wymiarze 40 godzin tygodniowo: zatrudnionych przy pilnowaniu, strażników ochrony mienia oraz recepcjonistów

Maria Rzepka

Stopnie naukowe, tytuły, stanowiska

■ Zakończone doktoraty

• Dr inż. Wojciech DOMAGAŁA
ur. 22.09.1977 r. w Katowicach. Doktorant Wydziału Chemicznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Mieczysław Łapkowski. Temat pracy doktorskiej: „In situ ESR Spectroelectrochemical investigation of paramagnetic charge in poly /3,4 – ethylenedioxythophene/ and its derivatives.” 17.01.2007 r. – RCH, z wyróżnieniem.

• Dr inż. Dariusz MOSTOWSKI
ur. 14.08.1977 r. w Szczecinie. Politechnika Szczecińska. Promotor – dr hab. inż. Andrzej Mitas prof. nzw w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Próbki biometryczne odcisków palców w zastosowaniu do kryptografii oraz parametryzacji bezpiecznego podpisu elektronicznego”. 23.01.2007 r. – RAU.

• Dr inż. Janusz KARWOT
ur. 17.04.1962 r. w Rybniku. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. – Rybnik. Promotor – dr hab. Jacek Rąb prof. nzw w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Metody badania skuteczności przekształceń strukturalnych w innowacyjnych przedsiębiorstwach produkcyjnych”. 24.01.2007 r. – ROZ.

Sprostowanie:

W poprzednim numerze biuletynu „Z Życia Politechniki Śląskiej” w rubryce „Zakończone doktoraty” pojawiły się błędy. Poniżej publikujemy informacje w prawidłowym brzmieniu. Za pomyłki przepraszamy Czytelników i zainteresowanych.

• Dr inż. Zbigniew BRYTAN
ur. 6.03.1946 r. w Chorzowie. Doktorant Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Promotor – prof. dr hab. inż. Leszek Dobrzański. Temat pracy doktorskiej: „Struktura i własności odpornych na korozję stali ferrytyczno – austenicznych spiekanych z chłodzeniem konwekcyjnym”. 20.12.2006 r. – RMT, z wyróżnieniem.

• Dr inż. Wirginia PILARCZYK
ur. 28.05.1974 r. w Łazach. Wydział Mechaniczny Technologiczny. Promotor – dr hab. inż. Ryszard Nowosielski prof. nzw. w Pol. Śl. Temat pracy doktorskiej: „Struktura i własności wybranych stopów Fe-C wytworzonych metodą mechanicznej syntezy”. 20.12.2006 r. – RMT.

■ Zatwierdzenie habilitacji

• Dr hab. inż. Maria Jolanta SOZAŃSKA
ur. 10.03.1961 r. w Wielgiach. Wydział

Inżynierii Materiałowej i Metalurgii. Uchwała Rady Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii – 05.12.2006 r. W zakresie inżynierii materiałowej.

■ Mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Śląskiej

• Dr hab. inż. Beata CWALINA
Wydział Inżynierii Środowiska i Energetyki – od 1.02.2007 r. do 31.01.2012 r.

■ Nadanie tytułu naukowego profesora

• Prof. dr hab. inż. Leszek BLACHA
Wydział Inżynierii Materiałowej i Metalurgii – od 22.01.2007 r.

• Prof. dr hab. inż. Tadeusz PUSTELNY
Wydział Matematyczno-Fizyczny – od 22.01.2007 r.

• Prof. dr hab. inż. Edward TOMASIAK
Wydział Mechaniczny Technologiczny – od 22.01.2007 r.

■ Mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego na czas nieokreślony

• Prof. dr hab. inż. Krystian PROBIERZ
Wydział Górnictwa i Geologii – od 1.02.2007 r.

Urszula Czaplą

Dział współpracy z Zagranicą informuje

Wyjazdy, przyjazdy ...

W styczniu 2007 roku odnotowano 61 wyjazdów zagranicznych do 17 krajów: Belgii (3), Czech (13), Danii (10), Egiptu (2), Francji (1), Irlandii (2), Niemiec (6), Norwegii (3), Portugalii (1), Rosji (3), RPA (1), Słowacji (2), Szwaj-

carii (6), USA (2), Wielkiej Brytanii (2), Wietnamu (2) i Włoch (1). Głównym powodem wyjazdów były konferencje, na które wyjechały 24 osoby. Na staże, kursy i studia wyjechało 12 osób, a 9 osób na konsultacje i wykłady. 4 osoby

uczestniczyły w wymianie.

W tym samym czasie uczelnię odwiedziło osiemnaście osób z: Czech (4), Hiszpanii (1), Niemiec (6) i Wielkiej Brytanii (7).

Helena Papkala

Z życia CKI

► 2 stycznia odbyło się noworoczne spotkanie Dyrektora CKI – prof. Joachima Kozioła z pracownikami Rybnickiego Ośrodka Politechniki Śląskiej, podczas którego podziękował za efektywną współpracę w roku 2006 i życzył wszelkiej pomyślności w nadchodzącym 2007 roku.

► 10 stycznia odbyło się spotkanie pełnomocników rektorów Zespołu Szkół Wyższych, dyrekcji CKI, przedstawiceli Zarządu Fundacji „Ekoterm-Silesia” i Urzędu Miasta Rybnika oraz przedstawicieli Samorządów Studenckich Politechniki Śląskiej, Uniwersytetu Śląskiego i Akademii Ekonomicznej im. Karola Adamickiego. W czasie spotkania omówiono aktualne i perspektywiczne sprawy dotyczące współdziałania trzech Uczelni na terenie kampusu. Zebraniu przewodniczył doc. Szczepan Wyrą.

► 17 stycznia w Urzędzie Miasta Rybnika odbyło się spotkanie prof. Joachima Kozioła i doc. Szczepana Wyrę z Zastępcą Prezydenta Miasta Rybnika Joanną Kryszczyżyn. Podczas spotkania omówiono m. in. formy współpracy Centrum Kształcenia Inżynierów z Miastem Rybnik.

► 19 stycznia w Kamieniu k/Rybnika odbyło się spotkanie noworoczne, którego gospodarzami byli: Prezydent Miasta Rybnika Adam Fudali oraz Prezes Izby Przemysłowo-Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego mgr Andrzej Żylak. W spotkaniu uczestniczyli m.in. Prorektor ds. Dydaktyki prof. Ryszard K. Wilk i prof. Joachim Kozioł, Dyrektor CKI.

► 25 stycznia na zaproszenie Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Rybniku prof. Joachim Kozioł wygłosił referat pt. „Humanizacja techniki”.

► 29 stycznia w Urzędzie Miasta Rybnika odbyło się podsumowanie I etapu uczestnictwa w „Programie Zarządzania Energią i Mediami w Obiektach Oświatowych Miasta Rybnika” („PRZEMEK”). Tematem spotkania było ustalenie przyszłych działań na rok 2007, polegających m.in. na stworzeniu systemu motywacyjnego dla zarządców obiektów jednostek oświatowych, z uwzględnieniem podziału ewentualnych oszczędności powstałych w wyniku realizacji Programu.

► 31 stycznia w Centrum Kształcenia Inżynierów odbyły się obrony prac dyplomowych studentów Zamiejscowego Ośrodka Dydaktycznego Wydziału Górnictwa i Geologii. Swoich prac broniło 13 studentów, którzy zaliczyli egzamin z wynikiem pozytywnym.

Jolanta Katuszonek

Działalność Centrum Edukacyjno-Kongresowego

4 stycznia 2007 r.

Wykład prof. Leszka Balcerowicza

Dnia 4 stycznia 2007 r. w auli A Centrum Edukacyjno-Kongresowego odbył się wykład jednego z najwybitniejszych i najbardziej szanowanych w świecie polskich ekonomistów, Prezesa Narodowego Banku Polskiego w latach 2001-2007, Profesora Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie Leszka Balcerowicza.

Jest on autorem wielu reform ekonomicznych w Polsce rozpoczętych po upadku komunizmu w 1989 r., doktorem honoris causa kilkunastu uczelni krajowych i zagranicznych, autorem ponad 100 publikacji o tematyce ekonomicznej wydanych w kraju i za granicą. Profesor Leszek Balcerowicz został wyróżniony prestiżowymi odznaczeniami polskimi i międzynarodowymi, w tym Orderem Orła Białego

Fot. A. Stępor

– najwyższym polskim odznaczeniem państwowym, które otrzymał w 2005 r. za wkład w transformację ustrojową w Polsce.

Godzinne wystąpienie skierowane było głównie do uczniów gliwickich szkół średnich i poruszyło takie zagadnienia

jak: koszty socjalizmu, Polska na tle innych krajów postkomunistycznych oraz zakres reform koniecznych do przeprowadzenia w kraju. Profesor Leszek Balcerowicz odpowiadał również na pytania zadawane przez słuchaczy. Organizatorem spotkania była Gliwicka Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości.

Fot.: K. Gawryś

7 stycznia 2007 r.

Kabaret Ani Mru Mru

W niedzielę 7 stycznia 2007 r. w głównej auli CEK wystąpił Kabaret Ani Mru Mru w składzie: Michał Wójcik, Marcin Wójcik oraz Waldemar Wilkołek. Kabaret mimo swej niedługiej historii scenicznej (powstał we wrześniu 1999 r.), zdążył zaskarbić sobie serca dużej rzeszy fanów i jest laureatem wielu prestiżowych nagród, między innymi na Lidzbarskich Wieczorach Humoru i Satyry 2001, 2002, 2003, przeglądu kabaretów PAKA 2001, 2002, 2003 i innych. Występ trwał ponad godzinę i nie obył się bez takich skeczy, jak: „Wizyta u teścia”, „Maciej i smok” oraz hitu rockowego pt. „Rolnik sam w dolinie”. Głównym organizatorem występu było Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe BAMA z Opola.

Fot.: A. Stąpor

19 stycznia 2007 r.

Doktorat honoris causa

W piątek 19 stycznia 2007 r. o godzinie 12 w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej odbyła się uroczystość nadania godności Doktora Honoris Causa jednemu z najwybitniejszych technologów chemików o uznanej autorytecie w kraju i za granicą Profesorowi Stanisławowi Ciborowskiemu. Główną dziedziną jego zainteresowań, w której osiągnął liczne sukcesy wdrożeniowe, jest proces syntezy cykloheksanolu z benzenu. Prof. Ciborowski otrzymał szereg odznaczeń państwowych i naukowych, w tym: Złoty Krzyż Zasługi (1959), Order Odrodzenia Polski i Krzyż Kawalerski (1971), Krzyż Oficerski (1982), Krzyż Komandorski (1989), Krzyż Komandorski z Gwiazdą (1997), Złoty Medal na Targach Wynalazczości EUREKA za całokształt dorobku wynalazczego oraz medal Ignacego Mościckiego (2000).

Wydarzenia

10-lecie Akademickiego Zespołu Muzycznego

10 LAT MINĘŁO ...

...jak jeden dzień. Zakończyły się obchody pierwszej, okrągłej, dziesiątej rocznicy powstania Akademickiego Zespołu Muzycznego Politechniki Śląskiej (AZM), który stworzyła i od początku prowadzi Krystyna Krzyżanowska-Łoboda. Nadeszła świetna okazja, aby podsumować całe dziesięć lat naszej działalności. A jest o czym pisać, bo AZM działa może krótko, ale za to szalenie intensywnie.

Od pierwszych dni swojego istnienia AZM, jako ambasador Politechniki Śląskiej, a także Kulturalny Ambasador organizacji People to People Internatio-

nal (tytuł otrzymany w 1999 r.), rozwija współpracę międzynarodową z podobnymi sobie zespołami z całego świata. Już w 1996 r. nawiązał współpracę

z Narewską Orkiestrą Symfoniczną. AZM i NOS były wspólnie organizatorami i gospodarzami pierwszej edycji Polsko-Estońskiej Akademii Muzycznej PtP,

w ramach której koncerty odbyły się w Gliwicach, a także w kilku miastach Estonii (m.in. w Filharmonii Narodowej w Tallinie) oraz Finlandii (Helsinki). Powodzenie tej edycji oraz następnej (1999 r.), która odbyła się w Berlinie, skłoniło nas do zorganizowania przedsięwzięcia na dużą skalę. W maju 2000 r. odbyły się, w międzynarodowej obsadzie, warsztaty „Carmina 2000”, które w pierwotnym założeniu miały być jednorazową imprezą. Jednak odzew partnerów oraz rozentuzjzmowanej publiczności sprawiły, że podjęliśmy decyzję o zorganizowaniu następnych. I tak urodziło się ukochane dziecko AZM-u – Międzynarodowe Warsztaty Muzyczne. Edycja 2001 odbyła się pod hasłem „Fide integrati” – „Zjednoczeni wiarą” i poświęcone były liturgii kościoła wschodniego. Od roku 2002 oficjalna nazwa i logo warsztatów przyjmuje swoją stałą postać „Musica pro Europa”. W dotychczasowych siedmiu edycjach MWM udział wzięło prawie 1300 osób, w tym 12 chórów zagranicznych (z Niemiec, Ukrainy, Słowacji i Węgier), soliści i sławni kompozytorzy (w tym z zagranicy – z Czech, Słowacji, Włoch, Ukrainy i Niemiec) oraz orkiestry z naszego regionu i z zagranicy (Kijowska Orkiestra Kameralna). Należy przy tej okazji wspomnieć, że chwalebna tradycją warsztatów są wykłady wybitnych osobistości świata muzyki – swą twórczość i dokonania prezentowali m.in. R. Twardowski, J. Gałęska-Tritt, Ż. Koludub, A. Schmidt, J. Świder.

Poniżej przedstawiam pełny wykaz edycji i tematów kolejnych MWM:

- 1) 2000 r. – „Carmina 2000” – C. Orff „Carmina Burana”,
- 2) 2001 r. – „Fide intergrati” – A. T. Gretchaninow – „Liturgia domestica”,
- 3) 2002 r. – „Musica pro Europa” – O. Benninghof – „Oratorium Mensch aud Gott – Erdenkind” – polskie prawykonanie,
- 4) 2003 r. – N. Blacha – gospel,
- 5) 2004 r. – C. Orff – „Carmina Burana”,
- 6) 2005 r. – F. Mendelssohn-Bartholdy – „Psalmy”
- 7) 2006 r. – G. Verdi – Messa da Requiem.

W tym roku również przygotowujemy wielką gratkę dla melomanów. Już jesienią, w dniach 23-28 października, odbędzie się ósma edycja MWM, a utworem warsztatowym będzie słynny „Mesjasz” G.F. Haendla.

Powyższe dokonania nie byłyby możliwe, gdyby nie doskonalenie umiejętności każdego z członków z osobna, jak i zespołu jako całości. O rosnącym poziomie AZM-u świadczą mogą zdobywane w czasie całych 10 lat nagrody i wyróżnienia oraz zaproszenia na prestiżowe festiwale w Polsce i poza granicami naszego kraju.

Oto najważniejsze wyjazdy zagraniczne oraz nagrody zdobyte przez AZM w całym okresie jego działalności:

- Wyjazd na zaproszenie PtP International i Narewskiej Orkiestry Symfonicznej – Estonia 1996,
- I Edycja Polsko Estońskiej Akademii Muzycznej – Polska, Estonia, Finlandia 1997,
- Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej – Międzyzdroje 1998 r. – nagroda Prezesa Polskiego Związku Chórów i Orkiestr,
- Ogólnopolski Konkurs Kolęd i Pastorałek – Będzin 1999 – II nagroda (I nie przyznano),
- Konkurs Muzyki Sakralnej – Rumia 1999 r. – wyróżnienie,
- Festiwal Muzyki Chóralnej – Lwów 1999 r. – AZM był gościem Festiwalu na zaproszenie chóru „Mrija”,
- Konkurs Pieśni Adwentowej i Bożonarodzeniowej – Praga 1999 – srebrne pasmo oraz nagroda dla najlepszego dyrygenta Festiwalu dla K. Krzyżanowskiej-Łobody,
- Ukraina – Czernihów – 2000 r. – wyjazd na zaproszenie chóru D. Bortniańskiego – m.in. udział w obchodach IX rocznicy uzyskania niezależności przez Ukrainę,
- Portugalia – 2000 r. – Festiwal Chórów w Porto,
- Konkurs monograficzny twórczości Lucjana Laprusa – Wrocław 2001 – I nagroda w kategorii chórów kameralnych,
- Konkurs Pieśni Chóralnej – Ołomuniec 2001, Czechy – złoty medal i I miejsce w kategorii chórów mieszanych – muzyka sakralna,
- Konkurs chórów akademickich – Pardubice 2002, Czechy – trzy srebrne medale,
- Konkurs i Festiwal Pieśni Chóralnej – Cantonigros 2002, Hiszpania – Nagroda Specjalna Festiwalu Cantonigros,
- II Ogólnopolskie Prezentacje Psalmodyczne – Chorzów 2002 – na zaproszenie PZChIO,
- XV Festiwal Chóralny – Malta 2003,
- Konkurs chórów akademickich – Par-

dubice 2004, Czechy – trzy srebrne medale, jeden złoty medal oraz GRAND PRIX konkursu,

- udział w Międzynarodowym Festiwalu Chórów – Toszek 2004,
- Prawykonanie Oratorium „Św. Piotr” J. Kohuta – Bielsko-Biała 2004,
- III Międzynarodowy Festiwal im. I. Reimanna – Wambierzyce, Kudowa 2004,
- XV Międzynarodowe Dni Kultury Chrześcijańskiej – Kudowa Czeremna 2004,
- VIII Festiwal Kompozytorów Śląskich – Opole 2004,
- Konkurs Pieśni Chóralnej im. F. Schuberta – Wiedeń 2005, Austria – I nagroda w kategorii chórów mieszanych,
- Festiwal Chóralny – Larissa 2006, Grecja – AZM był gościem festiwalu na zaproszenie chóru „Larissa” i władz miejskich.

Ponadto AZM ma na koncie kilka znaczących prawykonania oraz koncertów. Należy do nich m.in. koncert w sali Filharmonii Narodowej w Tallinie (Estonia), który inaugurował działalność koncertową sali po jej remoncie, czy inauguracja działalności reaktywowanej Filharmonii Rybnickiej – AZM wykonał „Requiem” G. Faure pod batutą J. Maksymiuka.

Rok 2006 upłynął pod hasłem dziesięciolecia Zespołu. Główne obchody odbyły się w czerwcu. Koncert jubileuszowy z udziałem byłych chórzystów odbył się w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej 3 czerwca 2006 r., zaś 11 czerwca w kościele akademickim p.w. św. Michała Archanioła odprawiona została uroczysta Msza św. w intencji Zespołu.

Czas świętowania jednak już za nami i trwa ciężka praca. Pełną parą idą przygotowania do VIII Międzynarodowych Warsztatów Muzycznych oraz kolejnych konkursów i koncertów. Przed nami kolejne wyzwania i zmagania z własnym duchem i ciałem. Wszystkich sympatyków zapraszamy do kibicowania i trzymania kciuków oraz zapraszamy na nasze koncerty.

Tomasz P. Sadownik

Fotoreportaż z działalności AZM-u znajduje się na 3. str. okładki.

BARBÓRKA

Zaloba na Wydziale Górnictwa i Geologii

Odwołana Barbórka 2006

Ubiegłoroczne obchody barbórkowe na Wydziale Górnictwa i Geologii, ze względu na katastrofę w kopalni „Halemba”, zostały odwołane i przeniesione na 12.01.2007 r. Jedynymi punktami tradycyjnych uroczystości były Konferencja Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju 2006, która odbyła się nazajutrz po katastrofie w dniu 22 listopada 2006 r., oraz msza św. w kościele pw. św. Michała, odprawiona przez ks. bp. ordynariusza diecezji gliwickiej dr. Jana Wieczorka 24 listopada ub. r. jak zwykle o godz. 9.00. Ksiądz biskup w obecności naszego pocztu sztandarowego oraz licznych wiernych modlił się w intencji górników z „Halemby” i całej górniczej braci.

Krzysztof Probiez

Barbórka na Wydziale Górnictwa i Geologii

Zazwyczaj na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej obchodzimy nasze uroczystości – tradycyjną Barbórkę – w ostatni piątek listopada. Zgodnie z akademicką tradycją mieliśmy obchodzić ją już po raz 57. począwszy od założenia Wydziału w 1950 roku. Tym razem było inaczej... Tragedia, która rozegrała się pod koniec listopada na Kopalni „Halemba”, wszystkich nas przytłoczyła. W przewidywanym terminie odprawiona została tylko w kościele p.w. Św. Michała Archanioła koncelebrowana msza św. w intencji studentów, absolwentów i pracowników naszego Wydziału, której przewodniczył ks. Biskup Jan Wieczorek. W tym dniu towarzyszyła nam – jakże wszystkim potrzebna – refleksja nad ludzkim losem, różnymi aspektami górniczej pracy i godności ludzi wykonujących ten trudny zawód.

Główne uroczystości barbórkowe w dniu 12 stycznia 2007 roku w Auli Głównej rozpoczął Dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii prof. dr hab. inż. Krystian Probiez od chwili ciszy dla uczczenia tych spośród górniczej braci, których Pan Bóg zabrał na wieczną szychę. Był wśród nich również znakomity profesor Bernard Drzęzła, dziekan naszego Wydziału w kadencjach 1990-1996 oraz student IV roku Piotr Kohut, który zginął w wypadku samochodowym. Dziekan

podziękował również wszystkim solidaryzującym się z nami w tych trudnych chwilach, szczególnie zaś braci górniczej z Uniwersytetów Górniczych z Niemiec, Czech, Rosji, Ukrainy i Hiszpanii, z których spłynęły na ręce Dziekana kondolencje po katastrofie w Kopalni „Halemba”.

W tradycyjnej akademii, oprócz studentów i pracowników naszego Wydziału udział wzięli również zaproszeni goście a wśród nich: JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem prof. dr hab. inż. Marian Dolipski – poprzedni Dziekan Wydziału, Prorektor ds. Dydaktyki prof. dr hab. inż. Ryszard Wilk, przedstawiciele Senatu Uczelni – prof. Tadeusz Glinka z Wydziału Elektrycznego i prof. Jan Zawadiak z Wydziału Chemicznego oraz dziekani zaprzyjaźnionych wydziałów Politechniki Śląskiej – prof. Stanisław Kochowski z Wydziału Matematyczno-Fizycznego, prof. Jerzy Suwiński z Wydziału Chemicznego, prof. Jerzy Świder z Wydziału Mechanicznego Technologicznego i prof. Lesław Topór-Kamiński z Wydziału Elektrycznego.

Na Barbórkę przybył Senator RP prof. Antoni Motyczka, konsul honorowy Republiki Słowenii Mieczysław Barański, przedstawiciele duchowieństwa z duszpasterzem akademickim ks. dr. Markiem

Spyrą, wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego dr Piotr Litwa, będący równocześnie prezesem Koła Wydziałowego Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej, i prezes Okręgowego Urzędu Górniczego w Gliwicach mgr inż. Franciszek Grzegorzczak. W uroczystościach barbórkowych udział wzięli przedstawiciele spółek węglowych: mgr inż. Grzegorz Pawłaszek – prezes Kompanii Węglowej, mgr inż. Stanisław Gajos – prezes Katowickiego Holdingu Węglowego, mgr inż. Marek Jarczyk – wiceprezes Południowego Koncernu Węglowego oraz dr inż. Józef Straś i mgr inż. Roman Olma z KWK „Zofiówka” reprezentujący Jastrzębską Spółkę Węglową.

Na uroczystej akademii obecni byli dziekani i prodziekani uczelni krajowych, z którymi na co dzień współpracujemy: Dziekan Wydziału Górnictwa i Geoinżynierii AGH prof. Jerzy Klich, Dziekan Wydziału Wiertnictwa, Nafty i Gazu AGH prof. Stanisław Strzyceczek, Prodziekan Wydziału Inżynierii Mechanicznej i Robotyki AGH prof. Antoni Kalukiewicz, Prodziekan Wydziału Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska AGH prof. Jacek Szewczyk, Prodziekan Wydziału Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska AGH dr Jacek Magiera, Dziekan Wydziału Geoinżynierii, Górnictwa i Geologii Politechniki

Wrocławskiej prof. Lech Gładysiewicz, Prodziekan Wydziału Nauk o Ziemi Uniwersytetu Śląskiego dr hab. Andrzej Kowalczyk, Prodziekan Wydziału Geologii Uniwersytetu Warszawskiego dr hab. Ewa Krogulec, Prodziekan Wydziału Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. Janusz Skoczylas oraz Prodziekan Wydziału Mechanicznego Politechniki Lubelskiej prof. Józef Jonak. Przybyli również goście z uczelni zagranicznych: Dziekan Wydziału Górniczo-Geologicznego VSB TU Ostrava prof. Vladimír Slivka oraz prodziekani doc. Petr Rapant i Hana Stepankova, Dziekan Wydziału Górniczego Uniwersytetu w Vigo z Hiszpanii prof. Jose Maria Lanaja del Busto, prof. Norbert Volkman i Christian Burow z Bergakademie we Freibergu, delegacja Towarzystwa Tradycji Górniczej Szkoły Inżynierskiej w Eisleben z Dr-Ing. Gerhardem Boltzem, liczna delegacja z Ostrawy z prof. Pavlem Prokopem, prof. Aloisem Adamusem, prof. Zdenkiem Bohacem i doc. Petrem Dolezalem oraz goście z Wietnamu z mgr. inż. Do Manh Cuong na czele.

W uroczystościach wzięli udział przedstawiciele instytutów naukowych, przemysłu i biznesu: dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego prof. Tadeusz Peryt, dyrektor Instytutu Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią PAN prof. Eugeniusz Mokrzycki, dyrektor Centrum Elektryfikacji i Automatyzacji EMAG mgr inż. Piotr Wojtas, dyrektor Centrum Mechanizacji Górnictwa KOMAG dr inż. Andrzej Meder, dyrektor Kopalni Doświadczalnej „Barbara” dr hab. Krzysztof Cybulski, prezes CUPRUM mgr inż. Henryk Karaś, dr P. Cross z koncernu Rio Tinto, prezes Izby Przemysłowo – Handlowej Rybnickiego Okręgu Przemysłowego Andrzej Żylak, prezes Fabryki Maszyn Elektrycznych DAMEL mgr inż. Jerzy Suchoszek oraz prezes zarządu KWK „Budryk” mgr inż. Piotr Bojarski. Obecni byli również przedstawiciele władz samorządowych, Wojska, Policji i Straży Pożarnej.

Po przywitaniu znakomych gości, w swoim przemówieniu Dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii prof. Krystian Probiez nawiązał do sytuacji górnictwa, zwłaszcza górnictwa węgla kamiennego, w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski wobec braku spójnej polityki energetycznej Unii Europejskiej. Z radością odno-

tował fakt, iż kolejny rok z rządu podjęto studia stacjonarne i niestacjonarne na naszym wydziale ponad 1000 młodych ludzi, którzy mimo ciągle nieprzychylniej dla górnictwa atmosfery kreowanej w mediach, wiążą swoją przyszłość z górnictwem lub jego otoczeniem (w „Dzienniku Zachodnim” napisano, że wydział jest znowu „trendy”). Wszechstronność wykształcenia jakie otrzymują nasi studenci ułatwia im poruszanie się na rynku pracy, zaś obecność tak wybitnych przedstawicieli pracodawców świadczy o tym, że bacznie obserwują naszych studentów i absolwentów. Dziekan przypomniał ważne dla Wydziału wydarzenia minionego roku: Nagrodę Prezesa Rady Ministrów, którą otrzymał zespół pod kierunkiem prof. Marka Jaszczuka, konferencję „Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju” dedykowaną przechodzącemu na emeryturę prof. Wiesławowi Gabzdylowi, twórcy śląskiej szkoły petrologii węgla, nadanie 500. w historii wydziału stopnia doktora nauk technicznych oraz kolejne dwa stopnie doktorów habilitowanych uzyskane przez naszych pracowników.

Po wystąpieniu Dziekana głos zabrał JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Zieliński, który złożył serdeczne życzenia wszystkim studentom i pracownikom Wydziału i całej braci górniczej, podkreślając modelową wręcz współpracę Wydziału z przemysłem górniczym. Zwracając uwagę na siłę polskiej nauki górniczej JM Rektor stwierdził, że to właśnie tu powinno być centrum badań nad czystymi technologiami węglowymi i produkcją paliw ciekłych z węgla.

Tragiczne wydarzenia, które rozegrały się w końcu roku w kopalni „Halemba” poruszyły cały górniczy świat. W wyniku akcji przeprowadzonej przez Towarzystwo Tradycji Górniczej Szkoły Inżynierskiej w Eisleben zebrano w Niemczech, w rejonie mansfeldskim, pieniądze dla rodzin ofiar tej katastrofy. Dr-Ing. Gerhard Boltz w asyście Dziekana wręczył czek na kwotę 2000 euro Januszowi Pierzchale wiceprezesowi Fundacji Rodzin Górniczych, który z wyraźnym wzruszeniem przyjął ten „dar serc”.

Uroczystość barbórkowa była również okazją do wręczenia wyróżnień, odznaczeń i podziękowań dla studentów, absolwentów, pracowników i przyjaciół Wydziału Górnictwa i Geologii. Dziekan Wydziału Górniczego Uniwersytetu w Vigo z Hiszpanii prof. Jose Maria La-

naja del Busto wręczył przyznany przez Radę Wydziału piękny medal Uniwersytetu Vigo prof. Krystianowi Probiezowi za rozwijanie współpracy pomiędzy wydziałami.

Minister Gospodarki, na wniosek Dziekana Wydziału, nadał stopnie Generalnego Dyrektora Górniczego, które otrzymali: I stopnia – prof. Aleksander Lutyński, II stopnia – prof. Marek Pozzi, III stopnia – prof. Stanisław Kowalik i dr Tadeusz Giza. W uznaniu zasług dla rozwoju górnictwa Minister Gospodarki przyznał Odznakę Honorową „Zasłużony dla Górnictwa RP” prof. Antoniemu Skociowi, dr. Janowi Bąkowi i dr. Kazimierzowi Biernackiemu.

Na wniosek władz Wydziału Górnictwa i Geologii JM Rektor uhonorował współpracowników i przyjaciół naszego Wydziału z przemysłu górniczego i instytucji działających na rzecz górnictwa zarówno w kraju, jak i zagranicą odznakami „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej”. Otrzymali je: mgr inż. Grzegorz Pawłaszek – prezes zarządu Kompanii Węglowej, prof. Vladimír Slivka – dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii VSB w Ostrawie, Dr-Ing. Gerhard Boltz – prezes Towarzystwa Tradycji Górniczej Szkoły Inżynierskiej w Eisleben, dr inż. Janusz Rosikowski – zastępca Dyrektora ds. Ekonomiczno-Handlowych KWK „Piaś”, mgr inż. Roman Olma – kierownik Działu Przygotowania Produkcji i Rozwoju KWK „Zofiówka” oraz dr inż. Sebastian Cypionka – absolwent, współpracownik i dobrodziej naszego Wydziału.

Doroczny honorowy tytuł „Najlepszy Pracodawca Roku” przyznajemy tradycyjnie tym zakładom pracy, które zatrudniły najwięcej absolwentów naszego Wydziału. W 2006 roku tytuł ten, wraz z wyrazami podziękowania od społeczności akademickiej Wydziału Górnictwa i Geologii za miejsca pracy i organizację płatnych praktyk studenckich, otrzymali najwięksi pracodawcy branży górniczej: Kompania Węglowa z prezesem Grzegorzem Pawłaszkiem, Katowicki Holding Węglowy z prezesem Stanisławem Gajosem, Południowy Koncern Węglowy z prezesem Andrzejem Szymkiewiczem oraz Jastrzębska Spółka Węglowa z prezesem Włodzimierzem Hereźniakiem.

W uznaniu zasług i wieloletniej współpracy z Wydziałem Honorowy Kordzik Górniczy otrzymał Senator RP prof. Antoni Motyczka i Dziekan Wydziału Górniczo-Geologicznego VSB TU Ostrava

prof. Vladimir Slivka.

Pamiątkowe Medale 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii otrzymały zasłużone dla Wydziału osoby: prof. Michał Kliś z Akademii Sztuk Pięknych w Katowicach, prof. Jan Zawadiak z Wydziału Chemicznego Politechniki Śląskiej, prof. arch. Jacek Radziejewicz-Winnicki z Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej, mgr inż. Do Manh Cuong ze spółki Vinacoal z Wietnamu, Antoni Witwicki – fotograf, który od wielu lat wykonuje zdjęcia na naszych uroczystościach, dr inż. Krzysztof Chlipalski – kierownik chóru Politechniki Śląskiej oraz Chór Politechniki Śląskiej jako zespół.

Za całokształt pracy naukowej i dydaktycznej okolicznościową tablicą pamiątkową uhonorowany został przechodzący na emeryturę prof. Kazimierz Stoiński, zaś za długoletnią współpracę naukową z Wydziałem tablice pamiątkowe otrzymali: prof. Pavel Prokop z VSB w Ostrawie i prof. Norbert Volkman z Bergakademie we Freibergu.

W corocznym konkursie na pracę dyplomową najbardziej użyteczną dla przemysłu nagrody ufundowane przez Koło Wydziału Górnictwa i Geologii Stowarzyszenia Wychowanków Politechniki Śląskiej zdobyli:

- Łukasz Gazdecki za pracę dyplomową pt. „Wpływ przeobrażeń termicznych na skład mineralny oraz wybrane właściwości fizykomechaniczne odpadów z KWK Mikulczyce”, której promotorem była prof. Bronisława Hanak – I nagroda;
- Łukasz Tarski za pracę dyplomową pt. „Analiza stanu zagrożenia tapaniami w rejonie ścian XVIII i XIX w pokładzie

510 w KWK Wujek”, której promotorem był dr Piotr Kołodziejczyk – II nagroda; Agata Ciołek za pracę dyplomową pt. „Dostępność obiektów geoturystycznych Beskidu Śląskiego dla osób niepełnosprawnych”, której promotorem była dr Małgorzata Labus – III nagroda;

Edyta Farana za pracę dyplomową pt. „Analiza danych i map katastralnych oraz numeryczne opracowanie mapy ewidencyjnej dla obrębu Błędnice Górne – gmina Skoczów”, której promotorem była dr Violetta Sokoła-Szewioła – III nagroda.

Specjalną nagrodę z zakresu BHP przyznała Fundacja im. Prof. Wacława Cybulskiego „Bezpieczne Górnictwo” Pawłowi Dorociakowi za pracę dyplomową magisterską pt. „Ocena ryzyka zawodowego związanego ze stosowaniem górniczych materiałów wybuchowych jako czynnika chemicznego stwarzającego zagrożenie”, której promotorem był dr Józef Parchański.

Najlepsi absolwenci otrzymali z rąk Prorektora ds. Dydaktyki prof. Ryszarda Wilka oraz Dziekana Wydziału dyplomy ukończenia studiów. Byli to: Paweł Poletyło, Aurelia Rybak, Patrycja Szefer, Ewa Szymura, Łukasz Tarski i Ewelina Włodarczyk-Komenda.

Nagrody Dziekana za najlepsze wyniki w nauce uzyskali studenci i absolwenci o najwyższej średniej ocen: Łukasz Gazdecki, Anna Nahorniak, Aurelia Rybak, Zbigniew Słota, Patrycja Szefer, Ewelina Szymura, Łukasz Tarski, Ewelina Włodarczyk-Komenda oraz studenci wietnamscy Nguyen Thi Bich Thuy i Nguyen Thi Thuy Linh.

Najlepszą grupą dziekańską za ubiegły

rok akademicki uznano grupę V roku specjalności studiowania „Budownictwo podziemne i ochrona powierzchni”, której przedstawiciele odebrali z rąk współorganizatora uroczystości, prezesa Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii dr inż. Piotra Litwy przechodnią szpadę górniczą.

Akademii zakończyło uroczyste przyjęcie studentów do stanu górniczego – tradycyjny „skok przez skórę”. Oprawę muzyczną uroczystości zapewnił Akademicki Chór Politechniki Śląskiej pod kierunkiem dr. Lucjusza Andersa, adiunkta naszego Wydziału. W programie artystycznym wystąpił Akademicki Zespół Tańca Politechniki Śląskiej „Dąbrowiaczy”. Znakomity koncert, jak zawsze od wielu już lat na naszych uroczystościach, dała orkiestra dęta KWK „Sośnica”. Koncert ten pod batutą dyrygenta dr. Lesława Podolskiego tradycyjnie odbył się w holu wydziału i zgromadził liczne grono słuchaczy.

Uroczystości Barbórkowe zakończyła przebiegająca w miłej atmosferze wspólna biesiada piwna naszych pracowników, studentów i zaproszonych gości. Biesiadę uświetnił swoją obecnością Paweł Poncyliusz – Wiceminister Gospodarki, który ze względu na toczącą się w tym samym czasie w Sejmie debatę na temat bezpieczeństwa w górnictwie nie mógł przybyć na wcześniejszą akademię barbórkową na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej.

Piotr Sobota

Fotoreportaż z Barbórki znajduje się na 2. str. okładki biuletynu.

Konferencja „Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju” Nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału Górnictwa i Geologii

22 listopada 2006 r. na Wydziale Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej została zorganizowana Konferencja „Górnictwo Zrównoważonego Rozwoju”. Natomiast 24 listopada odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału Górnictwa i Geologii.

Konferencja naukowa, nad którą patronat honorowy objęli Jego Magnificencja Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, przewodniczący Komitetu Górnictwa PAN prof. zw. dr hab. inż. Wacław Trutwin oraz Prezes Wyższego Urzędu Górniczego dr inż. Piotr Buchwald, została

zorganizowana już po raz szósty. Uroczystego otwarcia konferencji w imieniu organizatorów dokonał Dziekan Wydziału, który już w pierwszych słowach nawiązał do tragedii do jakiej doszło w kopalni „Halemba”. Wszyscy uczestnicy konferencji oddali hołd zmarłym tragicznie górnikom i mieli jeszcze na-

dzieję na uratowanie pozostałych. Jak się potem okazało, była to niestety nadzieja niespełniona.

Konferencja została poświęcona jubileuszowi 70-lecia urodzin oraz 45-lecia pracy na Politechnice Śląskie wybitnej osobistości naszego wydziału, jaką jest bez wątpienia prof. zw. dr hab. inż. Wie-

ślaw Gabzdyl. Profesor Gabzdyl, absolwent AGH w Krakowie, zbudował „gmach budowlı” zwanej ośrodkiem stosowanych nauk geologicznych na Śląsku. Fundamenty tego gmachu założył zaś uprzednio wielki autorytet dla Jubilata, a mianowicie Profesor Kuhl. W 1980 r. prof. Wiesław Gabzdyl stworzył na ówczesnym Wydziale Górniczym Instytut Geologii Stosowanej, scalając tym samym w jedną strukturę wszystkich uprawiających nauki geologiczne na naszym wydziale. Kierował instytutem przez 26 lat i to dobrze nim kierował. Doprawdy nie jest to częsty przypadek, nie tylko na naszej uczelni.

Kolejnym niepodważalnym wkładem prof. Gabzdyla w dzieło „budowy gmachu” było utworzenie w 1986 r. nowej na naszym wydziale specjalności kształcenia – „geologii stosowanej” (obecnie geologia górnicza i poszukiwawcza). Wydział Górnicztwa i Geologii, Politechniki Śląskiej w Gliwicach wzorem AGH w Krakowie, VSB-TU w Ostrawie, RWTH w Akwizgranie i Instytutu Górniczego w Petersburgu, dołączył tym samym do elitarnego grona uczelni kształcących magistrów inżynierów geologów. Zmiany ustroju naszego Państwa w 1989 r. i przejście do gospodarki rynkowej spowodowały także poważne wyzwania dla naszego wydziału. Dalekowzroczność Profesora Gabzdyla miała znaczący udział w poszerzeniu profilu naukowego i dydaktycznego naszego wydziału i przekształceniu go w 1991 r. w Wydział Górnicztwa i Geologii. Był to zarazem dobry krok w kierunku przekształcenia naszej Alma Mater w uniwersytet techniczny. I chociaż nikt z nas nie zna dokładnej odpowiedzi na pytania dotyczące „recepty na sukces” Profesora, to każdy z nas doskonale wie, i to bez żadnych wątpliwości, że Profesor Gabzdyl stworzył śląską szkołę petrologii i geologii złóż węgla, szkołę geologii stosowanej, a więc przede wszystkim użytecznej dla naszego Ślą-

ska. Może to również być i jest jednym z licznych powodów do satysfakcji i dumy profesora Gabzdyla.

Podczas konferencji podjęto następujące bloki tematyczne: Rozpoznawanie złóż; Nowoczesne struktury w górnictwie i efektywne pozyskiwanie surowców mineralnych; Energooszczędne i niezawodne maszyny górnicze; Bezpieczeństwo a rozwój górnictwa; Ochrona środowiska naturalnego i marketing. W trakcie kongresu uczestnicy rozmawiali o problemach i przyszłości polskiego górnictwa, również w kontekście bezpieczeństwa energetycznego Państwa. Konferencja, wzorem ubiegłego roku, wzbogacona została o Geoturystykę, łączącą zagadnienia związane z geologią, górnictwem i zarządzania turystyką.

W konferencji, oprócz dyrektorów instytutów i kierowników katedr naszego wydziału, wzięli udział także inni przedstawiciele branży górniczej i geolodzy, m.in. prof. Józef Dubiński (Dyrektor Głównego Instytutu Górnicztwa), prodziekan prof. Jacek Mucha, prof. Tadeusz Ratajczak, prof. Barbara Kwiecińska oraz doc. Kazimierz Matl (AGH), prof. Waclaw Zuberek i prof. Krystyna Kruszewska (Uniwersytet Śląski), dr Albin Zdanowski (PIG oddział Górn Śląski), Janusz Olszewski (Górnicza Izba Przemysłowo-Handlowa), prodziekan prof. Janusz Skoczyła (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), a także przedstawiciele Katowickiego Holdingu Węglowego, Jastrzębskiej Spółki Węglowej, Kompanii Węglowej oraz Południowego Koncernu Węglowego.

W spotkaniu udział wzięli również goście zagraniczni z wydziałów górniczych współpracujących z nami: z Ostrawy, Doniecka (dziekan prof. Jurij Bułgakow i prof. Wiktor Kostienko) oraz z Hiszpanii – z Vigo (dziekan prof. Jose Maria Lanado del Busto oraz prodziekan prof. Rafael Barrionuevo) i Oviedo (prodziekan prof. Pedro Riesgo Fernandez). Goście hiszpańscy

Jubilat i jego małżonka w sali Rady Wydziału

Gratulacje składa prof. J. Dubiński, z prawej prorektor prof. M. Dolipski

Nadzwyczajne posiedzenie Rady Wydziału

Dziekan J.M. del Busto w hiszpańskim mundurze górniczym otrzymuje Honorowy Kordzik Górniczy

Prof. A. Motyczka, Senator RP otrzymuje medal 50-lecia Wydziału

i ukraińscy, których nie można było powiadomić o odwołaniu uroczystości barbórkowych, bowiem już odbywali lot, wzięli udział w zwołanym ad hoc 24 listopada nadzwyczajnym posiedzeniu naszej Rady Wydziału. W zasadzie jedynymi punktami tej Rady było oddanie hołdu poległym górnikom i wysłuchanie informacji o trwającej akcji ratowniczej. W pełnej powagi Radzie Wydziału uczestniczył również senator RP prof. An-

toni Motyczka, który otrzymał Medal 50-lecia naszego wydziału. Dziekani – prof. del Busto z Vigo oraz P.R. Fernandez z Oviedo, a także J. Bułgakow z Doniecka otrzymali Honorowe Kordziki. Dziękujemy wszystkim którzy okazali solidarność w tych trudnych dniach, a szczególnie braci górniczej z Czech, Ukrainy, Hiszpanii i Niemiec. Było nam trochę źlej i raźniej. Szczęść Boże.

Krystian Probiez

XIII Ogólnopolskie Seminarium Studentów i Doktorantów „Biotechnologia Środowiskowa”

W dniach 8-10 grudnia 2006 roku w ośrodku szkoleniowo-wypoczynkowym „Relaks” w Wiśle-Jarzębatej odbyło się kolejne, trzynaste już, doroczne seminarium studenckie „Biotechnologia Środowiskowa”, zorganizowane przez Katedrę Biotechnologii Środowiskowej Politechniki Śląskiej oraz Koło Naukowe Biotechnologów.

W tym roku seminarium zgromadziło 72 osoby z 17 wyższych uczelni w Polsce. Tematyka spotkania obejmowała szeroko pojętą biotechnologię środowiskową m.in. usuwanie farmaceutyków, ekotoksykologię, unieszkodliwianie różnego typu odpadów i bioremediację.

Ze względu na znaczną liczbę uczestników prezentacje studentów i doktorantów były przedstawiane w czterech równoległych sesjach. Były to: oczyszczanie ścieków i odcieków, bioremediacja

gruntów, ekotoksykologia i zagadnienia związane z biologią molekularną.

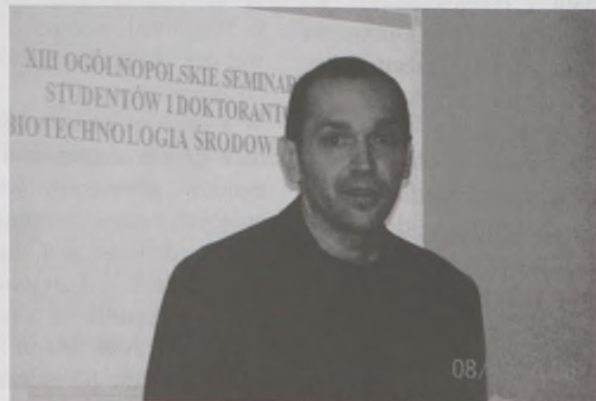
Ponieważ jednym z głównych celów seminarium jest integracja środowiska studenckiego i akademickiego polskich ośrodków naukowych zajmujących się biotechnologią środowiskową, w piątek odbywały się wyłącznie spontanicznie organizowane dyskusje i spotkania towarzyskie. Część bardziej „naukową” zaplanowano na sobotę. Okazało się jednak, że trzynastka bywa pechowa, ponieważ późnojesienna wietrzna aura

uszkodziła linię elektryczną, powodując kilkugodzinne sobotnie „zaciemnienie”. Niezrażeni wiatrem uczestnicy seminarium spędzili ten czas na spacerach po okolicy. Kilku odważnym, którzy postanowili przedstawić swoje referaty bez pomocy multimediiów, należały się gratulacje.

Jak na każdym tego typu spotkaniu nie zabrakło „perełek”. Referat Mateusza Paśko z Uniwersytetu Rzeszowskiego, ubarwiony zabawnymi komentarzami, był jedną z najlepiej zapamiętanych prezentacji tego seminarium. Sesja referatowa, do której włączono również serię pytań do autorów posterów, przeciągnęła się do późnych godzin wieczornych. Nie przeszkodziło to uczestnikom seminarium spotkać się później w hotelowym barze. We wspólnym biesiadowaniu studentom i doktorantom towarzyszyli

Uczestnicy seminarium podczas sobotniej sesji referatowej

Dr inż. Sebastian Żabczyński - opiekun koła naukowego biotechnologów przy Wydziale Inżynierii Środowiska i Energetyki Politechniki Śląskiej

także ich opiekunowie, a wśród nich niestrudzony prof. Krzysztof Szewczyk z Politechniki Warszawskiej.

Co wytrwali i ci, którzy nie musieli usiąść za kierownicą, doczekali w barze poranka. Seminarium zakończyło się w niedzielne południe. Wymieniono telefony oraz adresy mailowe i wszyscy wrócili bezpiecznie do domów. Co prawda, pomimo pełnego zadowolenia z części naukowej spotkania, uczestnicy narzekali na brak beczki piwa, która towarzyszyła studenckim biesiadom na seminariach w poprzednich latach. Ale przecież nie mogło być doskonale. Musimy zostawić coś do poprawienia w organizacji przyszłorocznego seminarium, nieprawdaż?

Aleksandra Ziemińska

Żywa gestykulacja przy popołudniowej kawie

Konkurs na artykuł popularnonaukowy rozstrzygnięty

II edycja konkursu „Forum Akademickiego” na artykuł popularnonaukowy pod hasłem: *Skomplikowane i proste. Młodzi uczeni o swoich badaniach została rozstrzygnięta!*

Jury nagrodiło przede wszystkim wycucie idiomu popularnonaukowego oraz umiejętność prezentacji własnych, często skomplikowanych badań w sposób prosty i zrozumiały. Komisja szczególnie pozytywnie oceniła zainteresowanie konkursem wśród przedstawicieli nauk technicznych.

Laureatką tegorocznej edycji konkursu, objętego honorowym patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,

została Renata Welc-Falęciak, mikrobiolog z Uniwersytetu Warszawskiego.

Wyróżnienie honorowe – za pracę: *Czy bakterie lubią czekoladę?* – otrzymała mgr Aleksandra Ziemińska, doktorantka w Katedrze Biotechnologii Środowiska Politechniki Śląskiej. Poniżej prezentujemy artykuł, w którym laureatka wyjaśnia, dlaczego próbuje swych sił w publicystyce.

PO CO PISZE SIĘ ARTYKUŁY POPULARNO-NAUKOWE?

Po co pisze się artykuły popularnonaukowe? No właśnie, to zależy. Ja piszę dla przyjemności.

Spędzając całe godziny w laboratorium, czasem mam wrażenie, że świat kurczy się do tych czterech ścian. I tam toczy się życie, które wybrałam. Kiedy nie mam okazji potrzymać pipety w ręce, żeby pobawić się tymi mikroskopijnymi ilościami odczynników, nie czuję się u siebie. U siebie, czyli w laboratorium. No tak, i właśnie teraz sporo z Was – Szanowni Czytelnicy – pomyśli: „Kolejny szczer laboratoryjny. Co ona wie o prawdziwym świecie?”. Otóż całkiem sporo. Za to większość osób czytających moje artykuły nie ma pojęcia o moim świecie. O życiu wśród próbek, odczynników i szkiełek mikroskopowych. I tu zaczyna się moje zadanie – pokazać Wam, co się dzieje pod mikroskopem i w próbówce, po to, żeby zachęcić kolejne rzesze – właściwie dzieciaków wkraczających dopiero w dorosłe życie i nie mających pojęcia co z nim zrobić, żeby spróbowali sił w nauce.

Z nauką jest trochę jak z poszukiwaniem przygód – tak napisałam w drugiej już próbie moich sił popularyzatorskich

w konkursie Forum Akademickiego „Skomplikowane i proste”. Uważam tak od mojej pierwszej „wielkiej podróży w nieznanne” podczas stypendium Sokratesa jeszcze w czasie studiów. Takie wyjazdy są najlepszą kuźnią naszego zawodu, możliwością uczenia się od najlepszych w swoim fachu. W czasie takich wypraw korzysta się nie tylko naukowo, ale przede wszystkim życiowo. Klaruje to naszą wizję przyszłości, wręcz pokazuje palcem, gdzie jest nasze miejsce, a gdzie lepiej nie pchać nosa. I dają ogromną satysfakcję, że się tam było i robiło takie fajne rzeczy. Potem zostaje góra zdjęć z imprez integracyjnych i kropelka doświadczenia w pracy w laboratorium. I marzenia. Bo bez wielkich marzeń nawet małe sukcesy nie są możliwe.

Pracuję z bakteriami, więc piszę o bakteriach. Ale prawdę powiedziawszy tu kompletnie nie chodzi o to, jaki materiał się bada. W popularyzowaniu nauki

ważne jest przekazanie jej atmosfery i... normalności. Może to właśnie o to chodzi, żeby Czytelnik zobaczył, że nauka jest takim samym zawodem, jak każde inne twórcze zajęcie – potrzeba tu tylko tej „iskierki” i mnóstwa wytrwałości. A przecież bez tego nie ma ani dobrych nauczycieli, pisarzy, malarzy, ani właśnie naukowców.

Pisząc o swojej pracy chciałabym poka-

Aleksandra Ziemińska, zdobywczyni honorowego wyróżnienia w konkursie na artykuł popularnonaukowy w pracowni Katedry Biotechnologii Środowiska Politechniki Śląskiej

Fot: P. Doś

zać, że to co robię jest dużą frajdą. Pomi-
mo mozoła, z jakim czasem prowadzi się
badania, bo „materiał nie chce współpra-
cować”, te godziny w laboratorium mają
swoją urok. Nawet jeśli wychodzi nam
coś zupełnie innego, niż się spodziewa-
liśmy (a to zdarza się o niebo częściej,
niż pełna realizacja naszych badawczych
planów), to praca ta jest warta tych wy-
siłków, uwagi i cierpliwości, które się
w nią wkłada.

A czasem po prostu coś nam nie wycho-
dzi. A to żel do elektroforezy wykipi, to
źle policzy się skład mieszaniny reakcyj-
nej i trzeba kombinować, żeby nas to za-
drogo nie kosztowało, a to pomyłką się
próbówki i... no dobrze, może trochę się
rozpedziłam. Ale i najlepszym zdarza się
gorszy dzień. Co jest tak naprawdę waż-
ne w nauce, to fakt, że uczy ona pokory.
Będąc biologiem, zawsze muszę mieć
świadomość, że natura i tak będzie miała
decydujący głos w sprawie moich badań.
Tak samo jest z fizykiem czy chemikiem.

Nie jesteśmy nieomylni, tylko natura ma
zawsze rację. Co mnie najbardziej mar-
twi, to fakt, że nie żyjemy w czasach,
w których były wielkie białe plamy na
mapie nauki... Ale z drugiej strony pew-
nie Einstein i Skłodowska-Curie też tak
myśleli. Nie wiemy co jeszcze jest do
odkrycia i właśnie dlatego szukanie jest
takie fascynujące.

Bardzo wiele osób, słysząc, że jestem
„biologiem z Politechniki”, robi zdzi-
wioną minę. Faktycznie, brzmi to tro-
chę dziwnie, ale w naszych czasach jest
wszystko możliwe. Rozwój kierunków
interdyscyplinarnych, takich jak biotech-
nologia, przez którą właściwie znalaz-
łam się na naszej Uczelni, daje właśnie
takie możliwości. I moim zadaniem jest
prezentacja jednej ze stron tej specjalno-
ści, by ułatwić innym zawodowe wybory
i utworzyć drogę dla takich „politech-
nicznych biotechnologów”.

Słuchając czasem wypowiedzi moich
studentów, widzę siebie sprzed paru lat.

Też uważałam, że jestem „ukierunkowa-
na” i potrafiłam w dziesięcioletniej per-
spektywie powiedzieć, jak będzie wy-
glądać moje życie zawodowe. „Tego się
nie muszę uczyć, bo mi się nie przyda”
- powtarzałam setki razy. A teraz patrzę
na nich z perspektywy kilku tylko lat
i uśmiecham się ze zrozumieniem... choć
właściwie częściej złościę zupełnie nie-
potrzebnie (to ponoć domena „młodych
asystentów”). Bo punkt widzenia zależy
od punktu siedzenia. I do tego ciągle się
zmienia. Popytajcie studentów - narzeka-
ją na mnie. Ale na dwudziestu narzeka-
jących jeden doceni mój trud. I właśnie
takim studentom chciałabym wyjaśniać
to, co w nauce skomplikowane, nauczyć
ich szukać odpowiedzi na nawet najtrud-
niejsze pytania, wynajdywać informacje
czasem nawet dla samej satysfakcji po-
szukiwań, i być odważnym w wędrówce
własną drogą. I po cichu liczę, że cho-
ciaż w kilku przypadkach będzie to dro-
ga naukowa.

Aleksandra Ziemińska

Odznaczenia państwowe i uczelniane

16 stycznia 2007 r. w Sali Senatu Politechniki Śląskiej odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych i uczelnianych.

JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Ziemiński wręczył pracownikom uczelni odznaki „Zasłużonemu dla Politechniki Śląskiej” przyznane 26 września 2006 r.

Następnie wicewojewoda województwa śląskiego Wiesław

Maśka odznaczył pracowników Politechniki Śląskiej nadanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej: Złotymi, Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi.

Poniżej publikujemy listy odznaczonych

ODZNAKI „ZASŁUŻONEMU DLA POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ” OTRZYMALI:

Dr Zdzisław ADAMCZYK

Mgr Jolanta BARANOWSKA

Dr hab. inż. Krzysztof BARBUSIŃSKI

Dr inż. Jolanta BIEGAŃSKA

Dr inż. Dariusz CHOIŃSKI

Mgr inż. Aleksander CISEK

Andrzej CZERNECKI

Anna DYGÓŁA

Zdzisława DYRKO

Dr hab. inż. Jarosław FIGWER prof. nzw w Pol. Śl.

Dr inż. Łucja FUKAS-PŁONKA

Dr inż. arch. Marek GACHOWSKI

Jadwiga GMITRZAK

Dr Piotr GÓRKA

Ewa GRUCA

Inż. Janusz GUZIAKIEWICZ

Dr inż. Tomasz JAWORSKI

Krzysztof JONDERKO
 Piotr KAŁAMARZ
 Dr inż. Andrzej KANDYBA
 Dr inż. Marcin KASPRZAK
 Elżbieta MAJKA
 Dr inż. Bogusław MENDALA
 Dr inż. Stefan MUSIOŁ
 Dr inż. Wojciech OLCZYK
 Marta PIOTROWSKA
 Mgr inż. Jerzy POCZĄTEK
 Renata POLANECKA
 Mgr Małgorzata RACHWALSKA-MITAS
 Wiesława SARNOWSKA
 Dr inż. arch. Zbigniew SĄSIADK
 Mgr Danuta SOBIESZCZAŃSKA
 Aleksandra SZYCHLIŃSKA
 Dr hab. inż. Krystian WILK prof. nzw w Pol. Śl.
 Dr inż. Krzysztof WILK
 Dr inż. Piotr ZALEŚNY
 Dr inż. Zbigniew ŻMUDKA

ODZNACZENIA PAŃSTWOWE OTRZYMALI:

ZŁOTY KRZYŻ ZASŁUGI

dr hab. inż. Andrzej HŁAWICZKA, prof. nzw w Pol. Śl.
 prof. dr hab. inż. Stefan POSTRZEDNIK

SREBRNY KRZYŻ ZASŁUGI

dr hab. inż. Bogusława Anna ADAMOWICZ, prof. nzw w Pol. Śl.
 dr hab. inż. Jan Bernard ŁUKOWSKI, prof. nzw w Pol. Śl.
 inż. Zbigniew MIŁEK

BRĄZOWY KRZYŻ ZASŁUGI

dr inż. Jacek Maciej CHRAPONSKI
 dr inż. Marek Krzysztof GZIK
 dr inż. Piotr HOLAJN
 dr inż. Krzysztof KIRAGA
 dr inż. Andrzej Jacek LOSKA
 dr inż. Wojciech Jarosław MOKROSZ
 Iwona Maria PARTYKA
 mgr inż. Mariusz Jarosław PRZYBYLSKI
 dr inż. Zdzisław RAK
 dr Ewa Maria SZOCIŃSKA
 dr inż. Piotr Mirosław ŚWISZCZ

Fot. M. Szum

Zakończenie kursu dla inżynierów górników z Wietnamu

2 lutego 2007 r. w sali Rady Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej odbyło się uroczyste zakończenie Kursu dla inżynierów górników z Wietnamu w zakresie „Nowoczesnego górnictwa”. Kurs kwalifikacyjny został zorganizowany przez Wydział Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej w ramach współpracy pomiędzy Politechniką Śląską a wietnamskim koncernem górnictwem „VINACOL”.

Grupa inżynierów z Wietnamu w liczbie 15 osób przebywała w Polsce przez rok. Pół roku uczyli się języka polskiego, a w następnym półroczu słuchali wykładów na temat różnych zagadnień współczesnego górnictwa. W ramach kursu słuchacze mieli również możliwość odbycia stażów w kopalniach węgla (głównie w KWK „Budryk” i KWK „Sośnica-Makoszowy”) oraz w fabrykach maszyn i urządzeń górniczych (m.in. REMAG

Katowice), w celu zapoznania się z nowoczesnymi technologiami eksploatacyjnymi stosowanymi w polskim górnictwie. Zwiedzili również Kopalnię Doświadczalną „Barbara” oraz Centralną Stację Ratownictwa Górniczego w Bytomiu.

W uroczystości zakończenia kursu wzięli udział JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, Prorektor ds. Nauki i Współpracy z Przemysłem prof. dr hab. inż. Marian

Dolipski, Wiceprezes Wyższego Urzędu Górniczego i jednocześnie Prezes Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Górnictwa i Geologii dr inż. Piotr Litwa, Dziekan Wydziału Górnictwa i Geologii prof. dr hab. inż. Krystian Probiez, prodziekan dr hab. inż. Jan Drenda oraz kierownik kursu dr hab. inż. Piotr Strzałkowski, Kierownik Katedry Geomechaniki, Budownictwa Podziemnego i Zarządzania Ochroną Powierzchni. W uroczystości uczestniczyły również lektorki języka polskiego – Panie mgr Elżbieta Doros, mgr Ewa Styka, mgr Beata Kurzawińska. Tajniki naszego języka przed Wietnamczykami odkrywały również Panie mgr Joanna Horecka, mgr Alicja Sudnik-Łastowiecka i mgr Jadwiga Borowska-Szczygieł. Uroczyste zebranie otworzył Dziekan

Pamiątkowe zdjęcie. W pierwszym szeregu od prawej stoją: dr hab. inż. Jan Drenda prof. nzw w Pol.Śl., Prorektor prof. dr hab. inż. Marian Dolipski, dr inż. Piotr Litwa, JM Rektor prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, prof. dr hab. inż. Krystian Probiez, dr hab. inż. Piotr Strzałkowski prof. nzw w Pol. Śl. oraz Panie lektorki języka polskiego, od prawej: mgr Ewa Styka, mgr. Elżbieta Doros, mgr Beata Kurzawińska

Wydziału Górnictwa i Geologii prof. dr hab. inż. Krystian Probiez, który wyraził wielką radość ze współpracy Politechniki Śląskiej z koncernem górniczym VINACOL w zakresie zdobywania wiedzy górniczej i podnoszenia kwalifikacji naukowych i zawodowych przez studentów i inżynierów wietnamskich. Wspomnił, że siłą napędową owej współpracy jest pamięć i wdzięczność, jaką żywią dla naszego Wydziału byli jego wietnamscy studenci i absolwenci, którzy w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku tutaj przebywali i studiowali, a obecnie piastują wysokie funkcje kierownicze w górnictwie wietnamskim. Dziekan Probiez nadmienił również, że w najbliższym czasie, jako praca zbiorowa pracowników naszego Wydziału, ukaze się podręcznik pt. „Zarys podziemnego górnictwa węgla kamiennego”, który będzie wydany w języku polskim i wietnamskim. Na zakończenie swego wystąpienia Dziekan pogratulował wszystkim uczestnikom kursu pomyślnego jego zakończenia.

W swoich przemówieniach gratulacje inżynierom z Wietnamu złożyli również: JM Rektor Politechniki Śląskiej prof. dr hab. inż. Wojciech Zieliński, Prezes dr inż. Piotr Litwa i kierownik kursu dr hab. inż. Piotr Strzałkowski prof. nzw w Pol. Śl.

Następnie JM Rektor W. Zieliński w towarzystwie prorektora M. Dolipskiego, prezesa P. Litwy i dziekana K. Probiez wręczyli uczestnikom kursu dyplomy jego ukończenia.

Podziękowanie inż. Do Manh Cuona

W imieniu inżynierów wietnamskich serdeczne podziękowania kierownictwu Uczelni, Wydziału i wszystkim organizatorom kursu złożył starosta grupy inż. Do Manh Cuong.

Na zakończenie Dziekan zaprosił wszystkich zebranych do pamiątkowego i tradycyjnego już zdjęcia na schodach.

Jan Drenda

XV finał WOŚP

14 stycznia w całej Polsce odbywał się XV już, jubileuszowy finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Imprezę przeprowadzono również na Placu Krakowskim w Gliwicach, a jej organizatorem było Stowarzyszenie „GTW” Gliwice, wspierane pomocą przez AEGEE-Gliwice Europejskie Forum Studentów.

W trakcie festynu publiczność miała okazję wziąć udział w krótkiej nauce bezpiecznej jazdy, zobaczyć, jak wygląda szkolenie psów policyjnych oraz akcja ratownicza z udziałem Straży Pożarnej i Pogotowia Ratunkowego.

Na scenie zaprezentowały się między innymi Szkoła Tańca „Iskra”, z której zespoły taneczne wykonały efektowne układy choreograficzne. Zebranej na placu publiczności zaprezentowała się również szkoła karate.

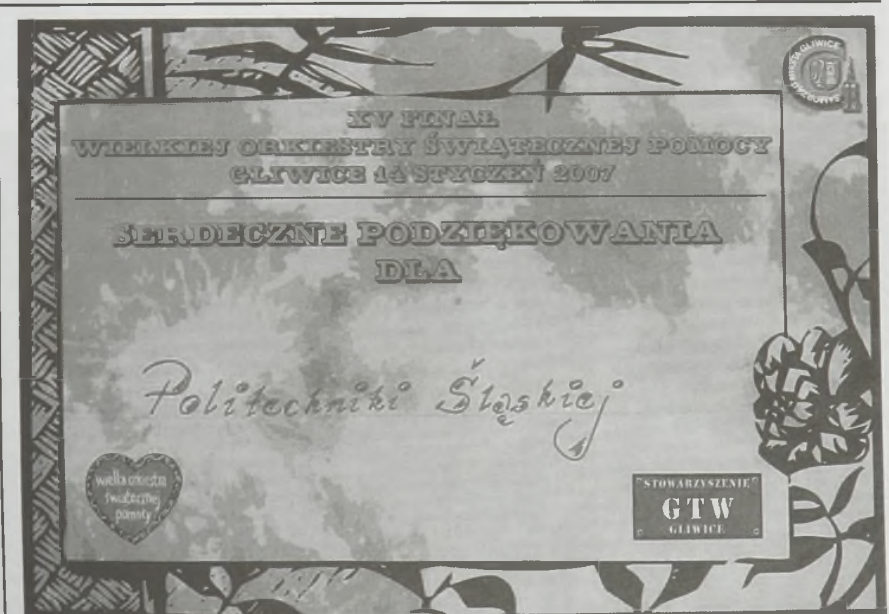
W trakcie imprezy odbywały się licytacje. Sprzedano m.in. koszulkę z autografem Jurka Owsiaaka. Po godzinie 17.00 przed publicznością wystąpiła pierwsza z kapel - Cool Kids of Death, która zagrała m.in. „Butelki z benzyną i kamienie”, „Generacja nic”. Przed występem gwiazdy wieczoru nad Placem Krakowskim rozbłysły sztuczne ognie, tradycyjne „światelko do nieba”. Imprezę zamknął występ Acid Drinkers z przebojami „Pizza driver”, „Proud Marry”. W trakcie finału do puszek pieniędzy zbierało 200 wolontariuszy szta-

bu głównego, którzy zebrali 54 000 zł, oraz 150 w sztabach szkolnych (ZSTI oraz ZSOE), którym udało zebrać się 44 000zł.

Najlepszym podsumowaniem tegorocznego finału są słowa prowadzącego Johnny'ego Angelsa:

„Różnica temperatur pomiędzy zeszłorocznym, a tegorocznym WOŚPem wynosi dokładnie 20 st. C. W zeszłym roku było -12 stopni, w tym roku jest dokładnie 8. To na pewno za sprawą Waszych gorących serc...”

Marek Wojtaszek

Podziękowanie dla Politechniki Śląskiej za włączenie się w organizację XV finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Gliwicach

Z życia studentów

Wyprawa przez pół świata

Rozmowa z Mikołajem Walczykiem,
studentem makrokierunku na Wydziale Automatyki, Elektroniki i Informatyki
Politechniki Śląskiej, członkiem AKT „Watra”,
podróżnikiem, który na rowerze pokonał drogę do Tybetu

Mikołaj Walczyk, student makrokierunku Politechniki Śląskiej, członek Akademickiego Klubu Turystycznego „Watra” w marcu 2006 roku wyruszył na rowerze do Tybetu. Podczas podróży odwiedził 17 krajów i przejechał łącznie prawie 20 tysięcy kilometrów. Na Śląsk wrócił w styczniu br. Poniżej publikujemy rozmowę z podróżnikiem.

Zofia Zielińska: *Pojechał Pan na rowerze do Tybetu. Skąd pomysł na taką wyprawę?*

Mikołaj Walczyk: Moim celem było pojechać na rowerze drogą lądową do Tybetu oraz przejechać Tybet z Zachodu na Wschód. Chciałem połączyć dojazd do Tybetu z przejazdem trasą jedwabnego szlaku, dlatego jechałem przez Iran i środkową Azję, a nie przez Ukrainę, Rosję i Kazachstan.

Pomimo, że to właśnie Tybet był motorem napędowym całej mojej wyprawy, to sama droga lądowa przez Azję była niesamowitym przeżyciem i wielkim wyzwaniem.

ZZ: *Trasa objęła prawie 20 tysięcy kilometrów, o wiele łatwiej byłoby pokonać ją samochodem, autobusem lub pociągiem...*

MW: Ja jednak zdecydowałem się na podróż rowerem. Jeździłem sporo na

wycieczki rowerowe już od czasów liceum. Nigdy jednak tak daleko. Podróż na rowerze - z namiotem, benzynową kuchenką, poprzez góry czy bezkresne przestrzenie Turkmenistanu, Uzbekistanu, Tadżykistanu i Chin była niezwykle inspirująca. Sam ustalałem sobie trasę, nie byłem zależny od lokalnej komunikacji i pozostawałem bliżej codziennego, zwyczajnego życia.

ZZ: *Ile kilometrów dziennie Pan pokonywał?*

MW: Ilość pokonanych kilometrów zależała od odcinka trasy, stanu drogi, ukształtowania terenu i wiatru. Tempo naprawdę było bardzo różne. W Tybecie jeździłem po 7-8 godzin dziennie i robiłem 60-80 kilometrów. Z kolei w Tajlandii w 6 godzin byłem w stanie przejechać 150 kilometrów.

ZZ: *Towarzyszył ktoś Panu w podróży?*

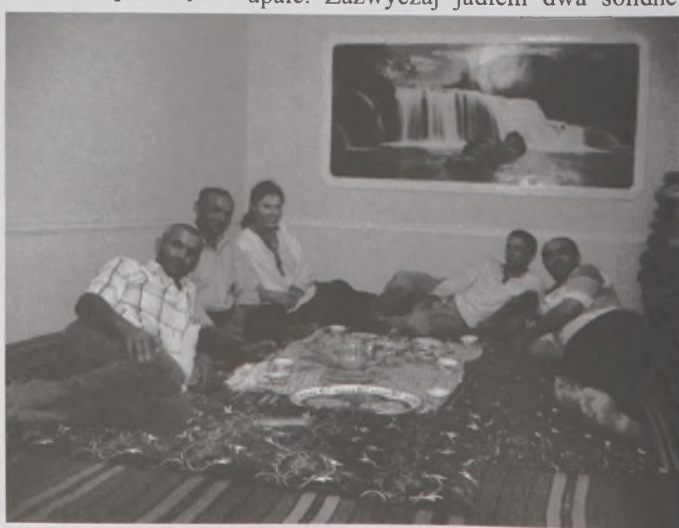
MW: Lwią część trasy przejechałem samotnie. Przez prawie pół roku towarzyszył mi spotkany podczas drogi Niemiec – Urs, a część drogi pokonaliśmy wspólnie z Marią – Słowenką. Urs na co dzień mieszka w Monachium i jest członkiem klubu alpejskiego, ma 23 lata. Maria ma lat 27 i rzuciła pracę kierownika hotelu, by pojechać na wyprawę. Jej celem był Pekin.

ZZ: *Jak wyglądał Pana zwyczajny dzień w podróży?*

MW: Najczęściej wstawałem trochę przed wschodem słońca. W zimie – bo dni były krótkie, a w lecie – bo chciałem wykorzystać chłód poranka na przejechanie jak największej liczby kilometrów. Przed wyruszeniem w kolejny etap podróży gotowałem śniadanie na kuchence oraz czyściłem i oliwiłem łańcuch. Potem związałem obozowisko i ruszałem w drogę. Gdy było ciepło można było się wykapać w jakiejś napotkanej rzece. Gdy czułem się zmęczony, robiłem sobie przerwy. Czasami już po kilkunastu minutach, czasem po kilku godzinach. Najczęściej pierwsza długa przerwa była w południe. Szczególnie w Iranie, gdzie temperatury były bardzo wysokie, nie miało sensu kontynuowanie podróży w upale. Zazwyczaj jadłem dwa solidne

Pod Mount Everestem

W gościnie - w typowym azjatyckim domu

posiłki: rano i wieczorem. Przed zachodem słońca szukałem ładnego miejsca do spania.

Tak naprawdę mało było takich zwyczajnych dni. Każdego dnia podczas podróży działa się cała masa nieprzewidywanych zdarzeń. Każdy kraj miał też swoją specyfikę, tym samym również ja musiałem zmieniać swoje przyzwyczajenia. W Iranie na przykład zatrzymywałem się na przerwy w parkach i zajadałem arbuzami, a wieczorami odpoczywałem przy fajce wodnej. W Turcji dzień zaczynałem od pysznej kawy, a w Uzbekistanie raczyłem się herbatą, lodami i somsą - tradycyjną przekąską uzbeckiej kuchni.

ZZ: Który fragment trasy był Pana zdaniem najpiękniejszy?

MW: Jeśli chodzi o przyrodę, to na mnie wielkie wrażenie zrobił przejazd przez Tadżykistan. Przejrzyste niebo, oszałamiające widoki i jazda w górach na wysokości powyżej czterech tysięcy metrów były zupełnie niewiarygodne. Bardzo interesująca była też Turcja ze swoim różnorodnym i zmieniającym się często krajobrazem. Jednak najpiękniejszym ze zwiedzanych krajów był dla mnie jednak Tybet z niezwykle miłymi i otwartymi ludźmi i cudowną przyrodą.

ZZ: Podczas podróży spotykał Pan dzieciętki ludzi, proszę opowiedzieć o tych spotkaniach.

MW: Podróż to przede wszystkim spotkani podczas niej ludzie. Podczas drogi byłem wielokrotnie zapraszany do domów, oferowano mi pomoc, poczęstunek czy po prostu rozmawialiśmy. Wbrew pozorom nie było wiele trudności natury językowej. Wychodzę z założenia, że jeżeli ludzie chcą się porozumieć, zawsze im się to uda.

W Kurdystanie natomiast zostałem zaproszony na spotkanie z tradycyjnymi tańcami oraz mogłem przyglądać się, jak tka się tam dywany. W Iranie zainteresował się naszą historią przypadkowo spotkany dziennikarz i nakręcił o nas krótki materiał. Był on emitowany w irańskiej telewizji. Najbardziej gościnni byli mieszkańcy środkowej Azji, Iranu i Turcji. Ludzie są tam niezwykle otwarci i serdeczni. Właściwie na całej swojej trasie spotkałem się z niezliczonymi przykładami bezinteresownej życzliwości.

ZZ: Podróżowanie to też cała plejada smaków i zapachów. Co utkwilo Panu najbardziej w pamięci?

MW: W różnych krajach piłem bardzo różne herbaty. W zimnych rejonach herbata podawana była z masłem, solą czy mlekiem. W Iranie cukier trzymało się między zębami, a herbatę piło ze spodka. W Uzbekistanie poczułem bliskość Chin. Ludzie pytali się mnie, czy chcę czarną czy zieloną herbatę. Najlepsze herbaty piłem jednak z pasterzami. Były to herbaty gotowane na ognisku, przesiąknięte dymem, podawane z chlebem czy innym jedzeniem. Były to niesamowite i niezapomniane chwile, kiedy byłem zapraszany do wspólnego posiłku siedziałem z pasterzami przy ognisku, rozmawialiśmy czy po prostu patrzyliśmy wspólnie w ogień. Czuje się wtedy prawdziwą więź i bliskość z tymi ludźmi.

ZZ: Musiały też pojawić się jakieś kłopoty. Jakie smutne czy nieprzyjemne historie zdarzyły się podczas podróży?

MW: Poważnie zatrąłem się w Turkmenistanie. Kilka razy nie czułem się bezpiecznie w Kirgistanie. Zostały mi na szczęście oszczędzone poważniejsze

kłopoty sprzętowe, które czasami mogą bardzo skomplikować wyprawę. Generalnie podróż przebiegała bez większych kłopotów.

ZZ: Czy był jakiś jeden wyjątkowy moment podczas tej wyprawy?

MW: Tak. Były dwa takie momenty. Pierwszym z nich, niezwykle wzruszającym, był wjazd do Tybetu. Tym samym spełniło się moje największe marzenie, dojechałem na miejsce. Byłem wtedy naprawdę szczęśliwy. Drugim wzruszającym momentem było zakończenie mojej podróży przez Tybet, kiedy uświadomiłem sobie, że zrealizowałem zamierzony kilka miesięcy wcześniej cel.

ZZ: Co według Pana jest najważniejsze w podróżowaniu?

MW: Najważniejsza w podróżowaniu jest możliwość zobaczenia na własne oczy i poznania świata, kultur, ludzi. Zdobyta w taki sposób wiedza jest niezwykle cenna. Nie można jej bowiem znaleźć w żadnej, nawet najlepszej książce. Podróżowanie to też pogoń za wolnością, ucieczka od codzienności i wielka przygoda. Myślę, że to poszukiwanie wolności i chęć przeżycia przygody były dla mnie kluczowe.

Podróżowanie pozwala też na uzyskanie zupełnie nowej perspektywy. Codzienne problemy przestają być tak olbrzymie, kiedy zestawia się je z biedą w Turkmenistanie czy politycznymi konfliktami w Tybecie. Dzięki podróżom otwieramy się na świat i ludzi. Stajemy się bardziej tolerancyjni dla innych kultur i innego stylu życia.

ZZ: Jakie ma Pan plany na następne podróże?

MW: Nie mam jeszcze sprecyzowanych

Zachód słońca w Bucharze - Uzbekistan

Odpoczynek przy ognisku - Wschodni Tybet

planów. Na razie wracam na studia. Myślę jednak o wyprawie rowerowej do Afryki lub obu Ameryk.

Rozmawiała: Zofia Zielińska

W środę 28 lutego na Wydziale Górnictwa i Geologii w sali nr 200 o godz. 18.00 odbędzie się spotkanie z podróżnikiem,

połączone z pokazem slajdów. Szczegółowe informacje na temat spotkania znajdują się na stronie internetowej: www.akt.gliwice.pl. Więcej zdjęć z podróży Mikołaja Walczyka można zobaczyć na jego stronie internetowej: www.mickers.prv.pl.

Kultura

Ślady Przeszłości – Podole Wystawa fotograficzna Krzysztofa Ziolo

W dniach od 8 do 31 stycznia w sali wystawowej Biblioteki Głównej Politechniki Śląskiej przy ulicy Kaszubskiej 23 w Gliwicach prezentowana była wystawa fotografii „Ślady przeszłości – Podole”.

Autorem zdjęć jest Dyrektor Biblioteki Głównej dr inż. Krzysztof Ziolo, którego kolejne wystawy z cyklu „Ślady przeszłości”: „Po prostu Lwów”, „Tai to Lwów” i „Wołyń” cieszyły się dużym

powodzeniem. Dla części zwiedzających był to powrót do miejsc i zabytków znanych z kart historii i literatury, innym fotografie dostarczyły wzruszeń i, chociażby ze względu na to, że rodowód dużej części Polaków wywodzi się właśnie z Kresów, przywołały rodzinne wspomnienia. Poniżej publikujemy refleksje autora związane z podróżą na Podole.

Red.

Podole

Podole to kraina stepów, żyznych czarnoziemów i ciepłego klimatu, miodoborskich skał, a przede wszystkim głębokich i krętych jarów rzecznych, które są osobliwością na miarę światową.

Podole to kresowy bastion narażony na ciągłe ataki Tatarów, Wołochów, Turków i Kozaków. Znajduje się tu ogromna liczba zamków i twierdz obrazująca ogrom wysiłku militarnego a więc materialnego i ludzkiego jaki musiała ponosić Rzeczpospolita w celu obrony przed trwającym kilka wieków naporem islamu na Europę. (W tym czasie inne europejskie państwa budowały swój materialny dobrobyt!) Stąd pojęcie „przedmurza chrześcijaństwa”, które ma pełne historyczne uzasadnienie. Symboliczne są tu okopy Świętej Trójcy – forteca położona na krańcu cywilizacji europejskiej... Do tradycji oręża polskiego przeszły heroiczne XVII-wieczne boje – uwiecznione przez Sienkiewicza oblężenie Zbaraża, bitwy pod Zborowem, Podhajcami, bohaterska obrona Trembowli...

Na te wspomnienia z przeszłości nakładają się bolesne wspomnienia z najnowszej historii: I wojna światowa, walki z Ukraińcami i bolszewikami o kształt odrodzonej Rzeczypospolitej, a następnie II wojna światowa i zdradziecka agresja ZSRR we wrześniu 1939 r. oraz deportacje i represje sowieckie,

a później niemieckie, ludobójstwo ukraińskich nacjonalistów spod znaku UPA, wreszcie bezprawne odebranie wschodnich kresów Rzeczypospolitej i wcielenie ich w obręb ZSRR oraz wysiedlenie niemal wszystkich Polaków oraz świadoma i celowa zagłada lub dewastacja wielu wspaniałych zabytków i pamiątek historii i kultury Rzeczypospolitej Narodów. Nowi, przesiedleni tu przez sowieckich okupantów mieszkańcy, nie znają i nie cenią jej przeszłości i zabytków, traktując je jako materiał budowlany lub świadomie fałszując historię przerabiają pod pozorem remontów na „zabytki 2-tysiącletniej kultury ukraińskiej”...

Mimo tych wszystkich dramatycznych wydarzeń, które sprawiły, że barwny, wielokulturowy świat Kresów Rzeczypospolitej odszedł w przeszłość, Podole wciąż pozostaje krainą niezwykłą i fascynującą, a poszukiwanie i odkrywanie ciągle licznych tu śladów naszej historii i kultury powinno się stać pasjonującą przygodą!

Prezentowana w bibliotece Głównej wystawa przedstawiała właśnie te jeszcze zachowane ślady naszej przeszłości.

Krzysztof Ziolo

Fotografie zaczerpnięte z wystawy znajdują się na 4. str. okładki biuletynu.

Anegdoty z życia Wydziału Budownictwa

Sumptem Stowarzyszenia Wychowanków Wydziału Budownictwa Politechniki Śląskiej został wydany I tom Księgi „Anegdoty i wspomnienia” pt. „Anegdoty”.

Tomik jest bogato ilustrowany zdjęciami, karykaturami i rysunkami. Zawiera 161 anegdot z dalszej i bliższej przeszłości Wydziału.

Książka w cenie 30 zł jest do nabycia w Sekretariacie Stowarzyszenia.

Red.

**WYDZIAŁ BUDOWNICTWA
Politechniki Śląskiej**

Okładka I tomu Księgi „Anegdoty i wspomnienia”

„Twierdze kresowe Rzeczypospolitej” – promocja książki i spotkanie z autorem

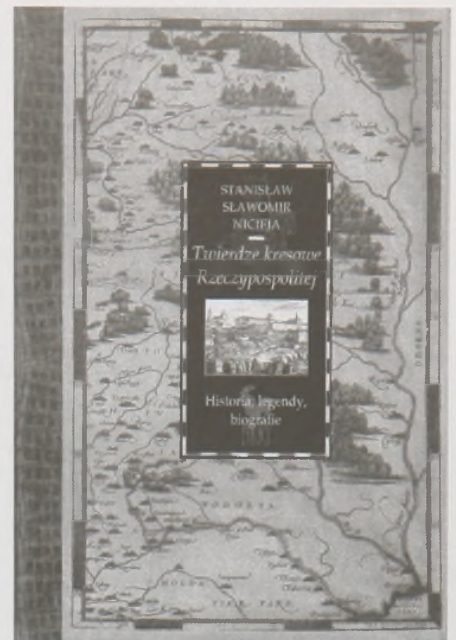
W Klubie Pracowników Politechniki Śląskiej na zaproszenie Towarzystwa Miłośników Lwowa gościł w styczniu prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja, rektor Uniwersytetu Opolskiego.

Profesor jest historykiem, znawcą dziejów Lwowa, autorem monumentalnych i głośnych swego czasu prac: *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie, Cmentarz Obrońców Lwowa, Łyczaków, dzielnica za Styksem*. W Klubie zaprezentował swoją najnowszą książkę – *Twierdze kresowe Rzeczypospolitej. Historia, legendy, biografie*. Autor książki opisuje Podole oraz Wołyń, wykorzystując specjalistyczną literaturę przedmiotu, kreśli historię dwunastu sławnych twierdz kresowych, przywołuje biografie sławnych postaci tworzących burzliwe i barwne dzieje oraz legendy związane z twierdzami i rezydencjami magnackimi od Kamieńca Podolskiego do Krzemieńca na Wołyniu. Tropi ślady polskie na cmentarzach kresowych i przywołuje sylwetki współczesnych Polaków, których los pozostawił poza granicami dzisiejszej Polski.

Prof. S. Nicieja na spotkaniu opowiedział o genezie powstania nowej książki.

Kilka lat temu wraz z ekipą Telewizji Polskiej – Jerzym Janickim (reżyserem) i Henrykiem Janasem (operatorem) kręcili dziesięcioczęściowy film dokumentalny „Twierdze kresowe Rzeczypospolitej”. Samochodem terenowym przemierzali setki kilometrów i niezmierzone obszary dawnych ziem Rzeczypospolitej zamknięte w trójkącie miast: Żółkiew - Kamieniec Podolski-Krzemieniec. Tropili ślady polskości, rejestrując kamerą filmową i aparatem fotograficznym ruiny dawnych fortec, zamków magnackich i szlacheckich rezydencji, zapomniane cmentarze, zrujnowane kaplice i kapliczki. Na szlakach tej wędrowki spotykali różnych ludzi o zadziwiających historiach, pasjonatów historii, kolekcjonerów, którzy mimo rozmaitych zdolności i temperamentów połączeni byli zamiłowaniem i zauroczeniem historią tych ziem.

Po powrocie do Opola wszystko to stało się kanwą do napisania nowej książki. Aby przybliżyć atmosferę tej wyprawy, profesor zaprezentował licznie zgromadzonym słuchaczom jeden z odcinków wspomnianego filmu. Książkę, jak sam autor twierdzi, można potraktować jak komentarz do tego filmu dokumentalnego. Prof. Nicieja opisuje w niej nie tylko ruiny niegdyś sławnych i pięknych,

Okladka książki *Twierdze kresowe Rzeczypospolitej. Historia, legendy, biografie*

a dziś zrujnowanych zamków, ale również ludzi, którzy z tymi miejscowościami i okolicami byli związani.

Na zakończenie fascynującego spotkania prof. Nicieja podpisywał swoją książkę licznie zgromadzonym uczestnikom, wysłuchując ich prywatnych historii i opowieści związanych z kresami Rzeczypospolitej.

Red.

Politechnika Śląska w mediach

DZIENNIKI

- 5.01 „Dziennik Zachodni”, *Prezenty od Mikołajów* - informacja o VI finale akcji „Wybierz sobie Mikołaja”, w której udział wzięli Rektor Politechniki Śląskiej prof. Wojciech Zieliński
- 5.01 „Dziennik Zachodni”, *Szczołka po lodzie* – artykuł o curlingu
- 6.01 „Gazeta Wyborcza”, *Oceniamy nasz region: komunikacja* – wypowiedź prof. Kazimierza Kłoska, kierownika Katedry Dróg i Mostów Politechniki Śląskiej
- 9.10 „Dziennik Zachodni”, *Prezenty za uśmiech* - informacja o VI finale akcji „Wybierz sobie Mikołaja”
- 10.01 „Rzeczpospolita”, *Wykształcenie i umiejętności trzeba za granicą potwierdzić* – artykuł o uznawalności

polских dyplomów za granicą

- 10.01 „Nowiny Gliwickie”, *Finisz godny ministra* – informacja o wykładzie prof. L. Balcerowicza, który odbył się w Centrum Edukacyjno-Kongresowym Politechniki Śląskiej
- 10.01 „Nowiny Gliwickie” *Zagrają dla Orkiestry* – informacja o siatkarzach z AZS-u
- 12.01 „Dziennik Zachodni”, *Podolskie ślady przeszłości* – informacja o wystawie autorstwa Krzysztofa Ziolo w Bibliotece Głównej Politechniki Śląskiej z cyklu „Ślady przeszłości”
- 12.01 „Dziennik Zachodni”, *Wielkie serca Mikołajów* – informacja o VI finale akcji „Wybierz sobie Mikołaja”
- 17.01 „Dziennik Zachodni”, *Człowiek czyni uniwersytet* – wspomnienie o prof.

Janie Adamczyku

- 17.01 „Dziennik Polska Europa Świat”, *Boney M podbija Pcim* – informacja o pobycie zespołu Boney M podczas ubiegłorocznych „Igrów”
- 18.01 „Trybuna Górnicza”, *Górnictwo jest trendy* - artykuł o Barbórcie na Wydziale Górnictwa i Geologii
- 18.01 „Trybuna Górnicza”, *Gest solidarności* – informacja o Barbórcie na Wydziale Górnictwa i Geologii i przekazaniu czeku dla fundacji pomagającej rodzinom ofiar tragedii w Kopalni „Ha-lemba”
- 19.01 „Dziennik Zachodni”, *Barbórka nietypowo* – informacja o Barbórcie na Wydziale Górnictwa i Geologii
- 20-21.01 „Gazeta Wyborcza”, *Rektorzy radzą: maturzyści, zdajcie tę maturę*

– artykuł o zasadach rekrutacji

- 20-21.01 „Dziennik Zachodni”, *Honorowy doktorat dla prof. Stanisława Ciborowskiego* – informacja o nadaniu tytułu doktora honoris causa Politechniki Śląskiej prof. S. Ciborowskiemu
- 23.01 „Dziennik Zachodni”, *Samochodem w nowa erę* – artykuł o Wydziale Transportu Politechniki Śląskiej
- 24.01 „Nowiny Gliwickie”, *Noworoczne spotkanie członków SEP* – informacja o spotkaniu Stowarzyszenia Elektryków Polskich
- 24.01 „Nowiny Gliwickie”, *Świętowali na górniczym* – artykuł o Barbórcie
- 26.01 „Dziennik Zachodni”, *Wybitny chemik uhonorowany* – informacja o nadaniu tytułu doktora honoris causa prof. S. Ciborowskiemu

- 27-28.01 „Gazeta Wyborcza”, *Podróże małe i duże...* – rozmowa z Agnieszką Strużyk, studentką architektury, uczestniczką wyprawy jachtu „Stary”
- 29.01 „Echo Miasta”, *Rondo (nie) do przebicia* – artykuł o trudnościach komunikacyjnych w Katowicach, którym towarzyszy wypowiedź dr. inż. Grzegorza Karonia z Wydziału Transportu Politechnik Śląskiej
- 31.01 „Dziennik Zachodni”, *Złoto dla gospodarzy* – informacja o Akademickich Mistrzostwach Śląska
- 31.01 „Nowiny Gliwickie”, *Wybitny chemik – doceniony* – informacja o nadaniu tytułu doktora honoris causa prof. S. Ciborowskiemu

MIESIĘCZNIKI

- „Gospodarka Śląska”, nr 1-2 (16)

2007, *Nowoczesny inżynier z Centrum* – wywiad z dr. hab. inż. Joachimem Koziołem Dyrektorem Centrum Kształcenia Inżynierów

- „Gospodarka Śląska”, nr 1-2 (16) 2007, *„Organizacja i zarządzanie” w kształceniu* – wywiad z prof. dr. hab. inż. Andrzejem Karbownikiem Dziekanem Wydziału Organizacji i Zarządzania
- „Gospodarka Śląska”, nr 1-2 (16) 2007, *Solidne podstawy* – rozmowa z prof. dr. hab. Jerzym Świdrem Dziekanem Wydziału Mechanicznego Technologicznego
- „Motyw. Magazyn Studencki”, 5 (19) 2007, *Godziny Rektorskie* – wypowiedź JM Rektora prof. W. Zielińskiego na temat promowania studentów o wybitnych zdolnościach przez uczelnię.

Opracowała Zofia Zielińska

Notatki przewodniczącego RGSzW (przedruk)

Pierwsze w 2007 roku posiedzenia prezydium i plenarne Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego odbyły się 17 i 18 stycznia. Posiedzenie plenarne rozpoczęło się wręczeniem - przez Ministra NiSzW, profesora Michała Seweryńskiego - nagród laureatom konkursu „Forum Akademickiego” na artykuł popularnonaukowy pod hasłem „Skomplikowane i proste - młodzi uczeni o swoich badaniach”. Do Rady Głównej wybrani zostali, przez Parlament Studentów RP, studenci: Michał Badziak, Tomasz Orankiewicz, Przemysław Rzodkiewicz oraz Grzegorz Sokołowski. Do prezydium Rady został wybrany Grzegorz Sokołowski. Rada nie podjęła uchwały w sprawie propozycji nowelizacji rozporządzenia Ministra NiSzW z 27 lipca 2006 roku (Dz. U. Nr 144 poz. 1048) w sprawie warunków jakie muszą spełniać jednostki organizacyjne uczelni, aby prowadzić studia na określonym kierunku i poziomie kształcenia, gdyż zgłoszone są kolejne uwagi. Rada zaopiniowała wnioski uczelni o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych oraz o prowadzenie studiów podyplomowych. Zaopiniowano 7 regulaminów stypendialnych.

Szeroką dyskusję wywołało pismo Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego (DBB/3997/2006), profesora Krzysz-

tofa Jana Kurzydłowskiego, skierowane do redaktorów naczelnych i wydawców, dotyczące kategoryzacji czasopism pod kątem przyszłej oceny parametrycznej jednostek. Problem jest ważny i Rada podejmie w tej sprawie uchwałę na posiedzeniu lutowym.

Członkowie Rady żywo interesowali się losami projektu rozporządzenia w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Jak informowałem wcześniej, projekt został przyjęty przez Radę na posiedzeniu listopadowym (uchwała 102/2006) i miał zostać zamieszczony na stronie internetowej Rady po dokonaniu korekty redakcyjnej. W krótkim czasie napłynęło wiele uwag krytycznych oraz proponujących modyfikacje tekstu. Nie sposób było je wszystkie uwzględnić, szczególnie, że wiele wykluczało się. W tej sytuacji dokument został rozesłany do uczelni i instytucji szkolnictwa wyższego wraz z zaproszeniem na spotkanie dyskusyjne 5 stycznia bieżącego roku. Przyjechało wiele osób, które wypowiedziały się co do potrzeby i możliwości modyfikacji projektu. Wiele ośrodków przedstawiło swoje koncepcje kształcenia nauczycieli. Została podjęta decyzja o kontynuacji prac w węższym zespole. Pierwsze posiedzenie tego zespołu odbyło się 15 stycznia. Zostało

na nim osiągnięte porozumienie co do: liczby godzin kształcenia pedagogiczno-wychowawczego (obejmującego dydaktyki przedmiotowe), poziomu znajomości języka obcego oraz przygotowania w zakresie technologii informacyjnej - w relacji do standardów kształcenia w ramach kierunków studiów, makrokierunków studiów lub studiów międzykierunkowych. Kolejne spotkanie zespołu planowane jest na 29 stycznia, a ewentualne dalsze spotkania - w terminie do 8 lutego. 9 lutego planowane jest kolejne spotkanie otwarte, na które zaproszeni zostaną przedstawiciele uczelni oraz instytucji szkolnictwa wyższego. Po tym spotkaniu zamieszczona zostanie na stronie internetowej Rady (www.rgsw.edu.pl) wersja projektu, którą uda się wspólnie sformułować. Uczestnicząc w spotkaniach 5 i 15 stycznia miałem możliwość dostrzeżenia różnic w podejściu do kształcenia nauczycieli między dydaktykami przedmiotowymi a pedagogami. Te różnice były przyczyną nieprzychylnego odbioru projektu przyjętego przez Radę, który był przygotowany głównie przez grono pedagogów. Porozumienie nie jest osiągnąć łatwo, ale jest ono niezbędne jeśli chcemy przygotować dobrych nauczycieli. Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela nie musi być powszechne, bowiem zapotrzebowanie na absol-

wentów nie jest duże. Powinno natomiast odbywać się w dobrze przygotowanych uczelniach i ośrodkach akademickich, w których kształcenie w ramach kierunków i makrokierunków studiów może być zintegrowane z kształceniem pedagogiczno-wychowawczym uwzględniającym dydaktyki przedmiotowe. Nad szczegółami i koncepcjami tego kształcenia można się dalej zastanawiać. Standardy przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela powinny określać ramy i reguły kształcenia bez wnikania w szczegóły. Tak rozumiane standardy należy przygotować szybko, aby mogły być wdrażane równoległe ze standardami dla kierunków studiów i makrokierunków i aby mogły być wkomponowane w rozwijający się Proces Boloński. Minister poinformował, że wpłynęło wiele uwag dotyczących ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i że Resort podejmie prace nad przygotowaniem projektu nowelizacji. Rada zadeklarowała, że najpóźniej w kwietniu zakończy prace nad przeglądem ustawy. Elementem aktywności w tym obszarze będzie spotkanie doktorantów, 7 lutego, pod patronatem Rady Głównej - dotyczące analizy ustaw regulujących studia doktoranckie oraz nowelizacji przepisów dla tego obszaru kształcenia.

Na zaproszenie Ministra NiSzW uczest-

niczyłem, 21 grudnia ubiegłego roku, w seminarium na temat „Koncepcji interdyscyplinarnych studiów doktoranckich”. Zabierając głos poparłem tę ideę zwracając uwagę na warunki jakie powinny być spełnione, aby można ją urzeczywistnić. Minister przekazał zarys koncepcji Radzie, na styczniowym posiedzeniu plenarnym, z oczekiwaniem na zajęcie się dokumentem, opinię, względnie propozycje wdrożenia. Rada zajmie się tą sprawą na posiedzeniu lutowym.

Uczestniczyłem w posiedzeniu Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, które w dniach 11-12 stycznia odbyło się w Łodzi - na zaproszenie Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej. Poinformowałem o zakończeniu prac nad szczegółowymi standardami kształcenia dla kierunków studiów oraz o zaawansowaniu formułowania części wspólnej standardów kształcenia. Podałem przykłady przepisów, które dają uczelniom swobodę w przygotowaniu programów nauczania a studentom możliwość wyboru ścieżki kształcenia. Podjąłem zobowiązanie przygotowania „przewodnika” ułatwiającego poruszanie się w obszarze standardów kształcenia - po ukazaniu się odpowiedniego rozporządzenia Ministra NiSzW. Przygotowując standardy staraliśmy się jak

najmniej usztywniać proces kształcenia. Nie zawsze było to możliwe wobec wymagań zawodowych i postawy środowiska akademickiego. Standardy kształcenia - kompletne po raz pierwszy od 16 lat - są wizytówką naszego szkolnictwa wyższego i wartościowym zbiorem reguł organizowania edukacji i kształcenia na poziomie wyższym.

Na ogólnopolskim seminarium pod hasłem „Promocja współpracy międzynarodowej pobudzającej mobilność w obszarze Europy Środkowowschodniej oraz Ameryki Łacińskiej” przedstawiłem inicjatywę utworzenia Wspólnego Obszaru Szkolnictwa Wyższego krajów Ameryki Łacińskiej, Karaibów i Unii Europejskiej (ALCUE). Moje doświadczenie w tym zakresie wynika z uczestnictwa w dwóch spotkaniach - ministrów szkolnictwa wyższego (Meksyk, 2005 rok) oraz Komitetu Wykonawczego, do którego Polska została zaproszona na spotkaniu w Meksyku (Maceio, (Brazylia), w ubiegłym roku. Cele inicjatywy są analogiczne jak Procesu Bolońskiego i łatwo jest się w nią włączyć. Problemem jest oddalenie od Europy i są pewne różnice w priorytetach aktywności. Zachęcałem do współpracy w zakresie edukacji i nauki z krajami wielkiego kontynentu, z którymi łączy nas historia i z którymi możemy łączyć przyszłość.

Jerzy Błażejowski

Sport

JUDO JUDO JUDO

Mistrzostwa Śląska

W dniach 13-14 stycznia br. w hali Czarnych Bytom zostały rozegrane Mistrzostwa Śląska juniorów i junierek młodszych oraz młodzików w kategorii dziewcząt i chłopców. W zawodach udział wzięło ponad 300 zawodniczek i zawodników z 38 klubów woj. Śląskiego. Zawodnicy AZS Gliwice walczyli bardzo dobrze i zdobyli 23 medale.

Złote medale otrzymali: Przemysław Wietrzak (młodzik, 42 kg), Dorian Skrzypkowski (młodzik, 56 kg), Natalia Gajewska (młodziczka, 57 kg), Paweł Bandocha (junior młodszy, 66 kg), Izabela Sonowska (juniora młodsza, 44 kg), Jacek Malczewski (junior, 66 kg) oraz Michał Garbac (junior, 90 kg). Srebrne medale wywalczyli: Marlena Oudak (młodziczka, 52 kg), Pau-

lina Witkowicz (młodziczka, 70 kg), Dominika Nowakowska (młodziczka, +70 kg) i Marcin Jasek (junior, 60 kg).

Braźowe medale zdobyli: Jędrzej Lewicki (młodzik, 38 kg), Dawid Skrzypkowski (młodzik, 46 kg), Patrycja Gutt (młodziczka, 57 kg), Karolina Nowak (młodziczka, 63 kg), Kinga Kołodziejczyk (młodziczka, 32 kg), Mateusz Golec (junior

młodszy, 55 kg), Zygmunt Kulczyna (junior młodszy, 66 kg), Kamil Niedziela (junior młodszy, 66 kg), Marta Rutkowska (juniorka młodsza, 70 kg), Sylwia Daniec (juniorka, 63 kg), Daniel Błoński (junior, 81 kg) i Mi-

chał Bill (junior, +80 kg). Ponadto na miejscu V uplasowali się: Tomasz Undziakiewicz (junior młodszy, 60 kg), Marcin Niedzielski (junior, 73 kg) oraz Maciej Wojtaszek (junior, 60 kg).

Trenerami gliwickich zawodników są Tadeusz Połomski i Bronisław Wołkowicz, Waldemar Stochelski i Czesław Garncarz.

Eliminacje do Pucharu Polski

28 stycznia br. w hali Czarnych Bytom zostały rozegrane Eliminacje Regionalne Południe do Pucharu Polski juniorów i junierek w judo z udziałem 196 zawodniczek i zawodników z województwa podkarpackiego, małopolskiego,

świętokrzyskiego i śląskiego. Kwalifikacje z gliwickiego Klubu uzyskali: Izabela Sonowska (I miejsce, 44 kg), Marcin Niedzielski (I miejsce, 77 kg), Daniel Błoński (I miejsce, +100kg), Jacek Malczewski (II miejsce, 60 kg), Kamil Sna-

chowski (II miejsce, 73 kg), Michał Garbacz (II miejsce, 90 kg) i Sylwia Daniel (III miejsce, 48 kg).

Trenerami gliwickich zawodników są Tadeusz Połomski i Bronisław Wołkowicz.

Ogólnopolski Turniej Judo w Mysłowicach

28 stycznia br. w Mysłowicach walczyli młodzicy i dzieci w Ogólnopolskim Turnieju Judo z udziałem 220 zawodników z 16 klubów.

Złote medale zdobyli następujący gliwiccy zawodnicy: Oliwier Lochmajer (26 kg), Marcin Sosnowski (36 kg), Katarzyna Rogulska (36 kg),

Dawid Skrzypkowski (46 kg), Aleksandra Piątek (55 kg), Daniel Kowalko (39 kg) oraz Kacper Szczurkowski (45 kg).

Srebrne medale wywalczyli: Filip Kujac (36 kg), Piotr Moczulski (30 kg), Dawid Gawroński (45 kg), Dorian Skrzypkowski (55 kg), Dariusz Moczulski (42 kg) oraz Dawid Dru-

zic (60 kg).

Braźowe medale otrzymali: Małgorzata Strojek (39 kg), Paweł Grandysa (33 kg), Natalia Kloda (60 kg) oraz Mikołaj Habarta (30 kg).

Trenerem gliwickich zawodników jest Eugeniusz Olejniczak.

Czesław Garncarz

Turniej Organizacji Studenckich w UNIHOKEJU

5 lutego późnym wieczorem (o 21.30) rozpoczął się organizowany przez Akademicki Klub Turystyczny „Watra” coroczny Turniej Organizacji Studenckich działających przy Politechnice Śląskiej. Dyscyplina, w której zmagano się 10 drużyn, był Unihokej – halowa wersja hokeja.

W turnieju udział wzięły następujące zespoły: AEGEE Gliwice, AKT Watra, AKP Kalmar Gliwice, AKZM Cyklop, ATR Remont, BEST

Gliwice, IAESTE Gliwice, ORS, UZSS, ZSP Gliwice. Zabawa trwała do wczesnych godzin porannych (4.30). Wszyscy uczestnicy bawili się przednio i pomimo późnej pory humory dopisywały.

Ostatecznie, po zacieklej grze, I miejsce zajęła drużyna organizacji AKP Kalmar przed UZSS (II miejsce), BEST Gliwice (III miejsce) oraz AEGEE Gliwice (IV miejsce).

Po wręczeniu nagród i złożeniu gratulacji przez Prezesa AKT

„Watra” Jarosława Raka oraz Głównego Koordynatora Turnieju Organizacji Studenckich Sławomira Brzozy, uwieczniono zwycięskie drużyny na zbiorowym zdjęciu. Tym miłym akcentem Turniej Organizacji Studenckich, który wszedł już na stałe do rocznego terminarza imprez, gromadzących aktywnych działających na Politechnice Śląskiej studentów, się zakończył.

Zarząd AKT Watra bardzo dziękuje wszystkim Organizacjom za udział w rozgrywkach oraz wszystkim, którzy przyłączyli się do ich zorganizowania i bez których Turniej nie mógłby się odbyć.

Michał Drewniak

Walka podczas turnieju

Zdjęcie grupowe uczestników turnieju

Mecz o III miejsce - AEGEE kontra BEST

Mecz finałowy - Kalmar kontra UZSS

Wspomnienia

Wspomnienie o prof. Janie Adamczyku

W dniu 3 stycznia 2007 roku zmarł Ś.P. Prof. zw. dr hab. inż. Jan Adamczyk
Honorowy Profesor Politechniki Śląskiej.

Odszedł nagle, we śnie, w pełni sił twórczych, pełen licznych planów i zamiarów na przyszłość. Pomimo osiągnięcia z dniem 30 września 2006 roku uprawnień emerytalnych, nadal od 1 października 2006 roku pracował jako

pełnoetatowy profesor zwyczajny w Instytucie Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej w Gliwicach. Odszedł od nas Człowiek Niezwykły i Wielkiego Serca, Życz-

liwy i Prawy, niedościgły Wzór Naukowca, Wybitny i niezwykle utalentowany Uczony, zasłużony Nauczyciel Akademicki, Mistrz i Wychowawca wielu pokoleń studentów, doktorantów, habilitantów i profesorów, jeden z Największych

Polskich Metaloznawców, znany na całym Świecie Lider Śląskiej Szkoły Metaloznawczej, przez 35 lat kontynuujący dzieło jej kreatora i swojego Mistrza Profesora Fryderyka Stauba, Doktora Honoris Causa Politechniki Śląskiej, pod okiem którego stawiał pierwsze kroki w Nauce. Był wybitnym Autorytetem naukowym, niezwykle pracowitym, pryncypialnym, docieklwym, który bez reszty ukochał Naukę, dysponując niezwykle szeroką wiedzą i stale poszukując prawdy. Był wielkim Przyjacielem studentów i pracowników naukowych, a przy tym skromnym i wrażliwym na ludzkie sprawy Człowiekiem.

Urodził się 20 grudnia 1935 roku w Zarzeczku k/Żywca. Ukończył Technikum Mechaniczne w Bielsku-Białej, by następnie podjąć studia wyższe na Wydziale Mechanicznym Politechniki Śląskiej w Gliwicach, które ukończył w 1958 roku w specjalności „Metaloznawstwo i Obróbka Ciepła”, od razu podejmując pracę zawodową, początkowo jako technolog, a po paru miesiącach jako asystent w Katedrze Metaloznawstwa Profesora Fryderyka Stauba, przekształconej następnie

kolejno w Katedrę, a później Instytut Metaloznawstwa i Spawalnictwa, Instytut Metaloznawstwa, a w końcu przed niemal 10 laty w Instytut Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych, w którym pracował do ostatnich chwil życia. W roku 1964 wykonał i obronił pracę doktorską dotyczącą procesów wydzieleniowych oraz przemiany spinodalnej w stali austenityczno-ferrytycznej Cr-Ni-Mo-Ti typu duplex odpornej na korozję. Jako najmłodszy

w historii Wydziału Mechanicznego Technologicznego, w wieku niespełna 33 lat, obronił w roku 1968 rozprawę habilitacyjną, dotyczącą procesów wydzielenia i ich wpływu na własności stali austenitycznej żarowytrzymałej Cr-Ni-W-Ti, by w tym samym roku objąć stanowisko docenta. Zatem najdłużej w historii, bo przez 38 lat, zasiadał w Radzie Wydziału Mechanicznego Technologicznego jako pełnoetatowy samodzielny pracownik naukowy. W roku 1975 uzyskał tytuł na-

Prof. Jan Adamczyk

ukowy profesora nadzwyczajnego, a w roku 1991 został mianowany przez Ministra na stanowisko profesora zwyczajnego, by w 70. roku życia uzyskać tytuł Honorowego Profesora Politechniki Śląskiej. Odbył kilka staży naukowych, w tym przez 7 miesięcy w Instytucie Naukowo-Badawczym Metalurgii Żelaza „CNIICZERMET” w Moskwie, obecnie w Rosji, przez 1-2 miesiące w Hucie Aluminium na Węgrzech, na Wydziale Reak-

torów Jądrowych Huty „Škoda” w Czechach, w Zakładach Rowerych w Czechowicach-Dziedzicach oraz w Bielskiej Fabryce Maszyn Włókienniczych „Befama” w Bielsku-Białej.

Pełnił liczne odpowiedzialne funkcje w Politechnice Śląskiej, w tym Dyrektora Instytutu Metaloznawstwa w latach 1992-1997, Zastępcy Dyrektora Instytutu Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych w latach 1997-2006, Zastępcy Dyrektora Instytutu Metaloznawstwa w latach 1975-1992, Prodziekana Wydziału Mechanicznego Technologicznego przez 2 lata, Kierownika Zespołu w latach 1972-1975 oraz Kierownika Zakładu w latach 1975-2006, w tym przez ostatnich 9 lat – Inżynierii Materiałów Konstruktcyjnych i Specjalnych.

Bardzo aktywnie uczestniczył w życiu naukowym i w działalności licznych organizacji i instytucji naukowych. W latach 1970-1985 był Przewodniczącym Krajowej Komisji Ekspertów ds. Wytwarzania Hutniczych, przez 5 lat był V-ce przewodniczącym Kolegium Redakcyjnego Periodyku Naukowego PAN „Archiwum Nauki o Materiałach”, a przez 5 kolejnych lat był Redaktorem

Działu „Mechanika” Wydawnictw Naukowych Politechniki Śląskiej. W ostatnich latach był członkiem Editorial Board anglojęzycznego światowego „Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering”. Z wyboru był członkiem World Academy of Materials and Manufacturing Engineering, od roku 1992 członkiem zagranicznym Ukraińskiej Akademii Nauk Inżynierskich, przez 8 lat członkiem Komitetu Nauki o Ma-

teriałach Polskiej Akademii Nauk, a w ciągu ostatniego 35-lecia wielokrotnie był wybierany do licznych Sekcji Naukowych Komitetów Hutnictwa, Nauki o Materiałach, Budowy Maszyn oraz Metalurgii Polskiej Akademii Nauk, a także był przez kilkanaście lat kolejno członkiem Komisji Hutnictwa oraz Nauki o Materiałach i Inżynierii Materiałowej Oddziału Polskiej Akademii Nauk w Katowicach. Był członkiem założycielem kilku towarzystw naukowych, w których przez wiele kadencji pełnił z wyboru Środowiska różne odpowiedzialne funkcje, zarówno w Zarządach jak i Komisjach Rewizyjnych, w tym Polskiego Towarzystwa Metaloznawczego, Polskiego Towarzystwa Materiałoznawczego oraz Association of Computational Materials Science and Surface Engineering. Kilkadziesiątkrotnie był powoływany w skład Komitetów Organizacyjnych i Programowych Ogólnopolskich i Międzynarodowych Konferencji Naukowych, w tym także seryjnych oraz za granicą, m.in. Mikroskopii Elektronowej Ciała Stałego, Metaloznawczych nt. „Advances in Materials and Technologies”, „Advances in Materials and Processing Technologies”, „Achievements of Mechanical and Materials Engineering”, „Contemporary Achievements in Mechanics, Manufacturing and Materials Science”, „Achievements in Materials, Mechanical and Manufacturing Engineering”, „Stale szybkołączące” i innych. Prowadził również wieloletnie seminaria monotematyczne, a przez kilka ostatnich lat regularnie seminaria naukowe dla doktorantów.

Zgromadził ogromny i imponujący dorobek naukowy, utrwalony w około 250 artykułach w czasopiśmie naukowych, w tym w wielu o światowym obiegu z tzw. „listy filadelfijskiej” oraz w materiałach wielu liczących się krajowych

i zagranicznych Konferencji Naukowych, a także w ok. 30 patentach i wzorach użytkowych, najczęściej wdrożonych w praktyce przemysłowej. Główne kierunki badań objęte tymi publikacjami, oprócz zagadnień rozstrzygniętych w pracach doktorskiej i habilitacyjnej, dotyczyły:

- opracowania oszczędnościowych austenitycznych stali odpornych na korozję Cr-Mn-V-N i Cr-Mn-Ni-V-N utwardzanych wydzieleniowo, o dobrej odkształcalności i odporności na pękanie,
- opracowania stopów elinwar Fe-Ni-Cr-Ti-Al utwardzanych wydzieleniowo, o zerowej rozszerzalności cieplnej i o własnościach sprężystych stabilnych do 400 °C oraz materiałów bimetalowych tych stopów ze stalami konstrukcyjnymi, wytwarzanych przez platerowanie wybuchowe, o regulowanych własnościach sprężystych,
- opracowania Cr-Mo stali narzędziowych stopowych do pracy na gorąco przeznaczonych na walce oraz na koszulki walców składanych skurczowo do obróbki na gorąco miedzi, o podwyższonej trwałości eksploatacyjnej wraz z technologią regeneracji tych narzędzi,
- opracowania zasad doboru stali na narzędzia kuźnicze wraz z technologią ich obróbki cieplnej i cieplno-chemicznej, w celu zapewnienia najwyższej możliwej trwałości eksploatacyjnej tych narzędzi,
- badania przemian fazowych w stalach szybkołączących nowej generacji, w tym oszczędnościowych oraz o zrównoważonym stężeniu węgla i dodatków stopowych, wraz z opracowaniem ich technologii obróbki cieplno-mechanicznej i cieplno-chemicznej, w celu zapewnienia wysokich własności eksploatacyjnych wielostrzowych narzędzi skrawających oraz stosowanych w metalurgii proszków,
- opracowania nowych węglików spiekanych dogęszczanych izosta-

tycznie z lepszem Co, Ni lub Fe do zastosowań w górnictwie węgla kamiennego, o własnościach użytkowych lepszych od konwencjonalnych wraz z technologią obróbki cieplno-mechanicznej trzonków narzędzi górniczych oraz zautomatyzowaną technologią lutowania, zapewniających łącznie kilkakrotny wzrost trwałości narzędzi górniczych,

- opracowania nowej wysokowytrzymałej stali konstrukcyjnej niskostopowej C-Mn z mikroelementami V i N na elementy kute i produkty długie profilowe na obudowy górnicze oraz Cr-Mo z mikroelementami Nb, Ti i B na grube blachy spawalne, wraz z technologią kształtowania własności tych stali metodami obróbki cieplno-mechanicznej.

Wynikiem prac wykonanych w ostatnich latach i kontynuowanych do ostatnich chwil życia było opracowanie dwóch rodzajów wysokowytrzymałych stali niskostopowych dla przemysłu samochodowego, typu DP o strukturze martenzytyczno-ferrytycznej oraz typu TRIP o strukturze ferrytyczno-bainitycznej wraz z technologią blach cienkich z tych stali.

Był wybitnym Specjalistą w zakresie metodyki badania materiałów, należąc do elitarnego grona Prekursorów i Ojców Mikroskopii Elektronowej w Polsce. Przez wiele lat był głównym operatorem pierwszego w Polsce transmisyjnego mikroskopu elektronowego, a umiejętności swe w tym zakresie doskonalił m.in. pod kierunkiem Wielkich Profesorów Rosyjskich – Lwa Markowicza Utiewskiego i Aleksandra Pawłowicza Gulajewa. Ostatnia z Jego prac, której niestety nie było Mu danym skończyć i pozostała otwarta na Jego biurku w trakcie tworzenia, dotyczyć miała właśnie badań strukturalnych materiałów inżynierskich, w tym z użyciem dyfrakcji elektronów w transmisyjnym mikroskopie

elektronowym.

O Jego bardzo wysokiej pozycji naukowej, którą zdobył, świadczył również fakt, że liczne Rady Wydziałów powołały go na recenzenta w 20 przewodach doktorskich, 13 przewodach habilitacyjnych, do zapiniowania 13 wniosków do tytułu naukowego profesora oraz w 10 postępowaniach o mianowanie na stanowiska profesorskie.

Należał do najbardziej płodnych w Polsce twórców i autorów książek naukowych z zakresu metaloznawstwa i inżynierii materiałowej, wielokrotnie wznawianych, najczęściej przez Wydawnictwo Politechniki Śląskiej, ale także przez Wydawnictwo „Śląsk” i Śląskie Wydawnictwo Techniczne. Do klasyki przeszły bez wątpienia: Jego trzypięciotomowe „Metaloznawstwo teoretyczne”, „Inżynieria wyrobów stalowych”, oraz dwutomowa „Inżynieria materiałów metalowych”. Był także współautorem wielokrotnie wznawianego „Metaloznawstwa”, a także „Atlasu mikrostruktur stali – mikroskop elektronowy” oraz „Ćwiczeń laboratoryjnych z metaloznawstwa i obróbki cieplnej” opracowanych jeszcze z Profesorem Fryderykiem Staubem i innymi Kolegami, a także „Materiałów metalowych dla energetyki jądrowej”. Podręczniki i monografie Jego autorstwa zawsze znajdowały szerokie grono czytelników wśród studentów, doktorantów i doświadczonych naukowców, zajmujących się inżynierią materiałową. Zawsze przywiązywał ogromną wagę do studiów literaturowych, z wielką elegancją traktując cytowania cudzych dokonań naukowych. Należał do niestrudzonych propagatorów Nauki i jej osiągnięć i stąd podejmował liczne inicjatywy organizacji konferencji naukowych, a niemal do ostatnich chwil życia aktywnie prezentował opracowane przez siebie, przeglądowe referaty na licznych konferen-

cjach naukowych i technicznych, wykazując przy tym niezmiennie poczucie misji szerzenia wiedzy w zagadnieniach, które przestudował dokładnie.

Niezaprzeczalnie był Mistrzem należącym do elitarnego grona tych Ludzi, którzy merytorycznie współtworzyli Naukę i Politechnikę Śląską. Współzałożyciel Uniwersytetu w Berlinie Profesor Wilhelm Von Humboldt mawiał bowiem, że „nie nazwa czyni Uniwersytet”, myśląc z pewnością, że czynią Go właśnie Ludzie. Każdy, kto osiągnął wysoką pozycję w Nauce, zawdzięcza to nie tylko przymiotom swego charakteru i własnej pracowitości, ale nade wszystko temu, że takich Ludzi spotkał na swej drodze życiowej, podglądał ich w działaniu, przejmował od nich pasję działania i warsztat naukowy, a także znajdował w Ich lekcjach oraz w trakcie codziennych rozmów, inspirację do własnego działania. Tych Ludzi pamięta się po latach, gdy wspomina się swoje Uniwersytety, tym Ludziom wyraża się szacunek za Ich dokonania i postawy, które młodszy winni i mogą naśladować. To właśnie dzięki pasji tych Ludzi, Ich zaangażowaniu, dociekliwości, inteligencji, a nade wszystko pracy zawdzięczamy postęp i znaczące osiągnięcia, którymi szczyli się Uczelnia, Nauka i Świat. On należał do takich właśnie Ludzi. Był Twórcą znanej Szkoły Naukowej Inżynierii Materiałów Metalowych, kontynuując dokonania Swego Profesora. Mam wielki zaszczyt i honor należeć do grona 16 doktorów nauk technicznych, których wypromował, co zawsze z dumą podkreślam. Trzech z nich dziś jest profesorami. Wychował także bardzo liczne grono inżynierów i magistrów inżynierów. Ta właśnie grupa Jego wychowanków stanowi o najcenniejszym elemencie Jego dorobku życiowego.

Za swe wybitne osiągnięcia naukowe, organizacyjne i dydaktyczne uzyskał liczne nagrody indywidualne i zespołowe Ministrów Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Edukacji Narodowej i Przemysłu oraz JM Rektora Politechniki Śląskiej. Był odznaczony Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz licznymi innymi odznaczeniami, w tym za wybitne zasługi dla regionu i macierzystej Uczelni.

Aż trudno sobie wyobrazić, że wszystko, co przedstawiłem, stanowi zamknięty rozdział, że nie zajmie się już żadnym nowym problemem, że nigdy już nie opracuje żadnej nowej książki naukowej. Już nigdy nie będzie można z Nim podyskutować o treści ostatnio przeczytanej książki, często historycznej, na czytanie których poświęcał zwykle kilka nocy w tygodniu, lub o operze albo o dziełach muzyki poważnej, z których wiele znał na pamięć, gdyż nawet kilkadziesiąt razy w roku uczestniczył w koncertach lub spektaklach, a wiele z nich miał okazję wysłuchać po wielokroć, co sprawiało Mu zawsze wielką przyjemność, a z pewnością było rozwinięciem umiejętności nabytych podczas czynnej aktywności w Chórze Politechniki Śląskiej. Nie usłyszymy już nigdy Jego „Kurdesza”, który śpiewał doniosłym tenorem, czy to w czasie konferencji, czy w trakcie spotkań towarzyskich, gdy był w dobrym humorze. Niestety, już nigdy nie zaprosi nas na herbatkę, parzoną przez Niego osobiście, najczęściej i niezmiennie przez 40 lat w tym samym tuskim samowarze (choć elektrycznym), który przywiózł jeszcze ze stażu w Rosji, w czasie której tak chętnie dyskutował o ważnych sprawach naukowych oraz o bieżących drobiazgach. „Spotkania u Jasia” przeszły do jed-

nej z sympatycznych legend Uczelni. W spotkaniach tych uczestniczyło wielu Jej słynnych Profesorów i to z różnych Wydziałów. Niestety i te spotkania nieodwracalnie przeszły już do historii. Z pewnością historią są już, prowadzone przez Niego egzaminy, na których egzaminowany zwykle miał znacznie mniej do powiedzenia niż egzaminator, gdyż On nigdy nie poprzestawał na krótkiej odpowiedzi egzaminowanego (nawet, gdy ocena egzaminu była pozytywna), ale uzupełniał tę wypowiedź zawsze długim wywodem na poruszony temat. Podzielał bowiem pogląd, że na każde pytanie zadane w takich okolicznościach, powinna paść wyczerpująca i dobra odpowiedź. I już nigdy nie usłyszymy Jego „jasne! tak?“, wypowiedzianego wraz z charakterystycznym gestem prawej ręki, które zawsze kończyło takie spotkanie. Niestety wszystko to nagle i w sposób niemożliwy do pojęcia stało się historią.

W nabożeństwie żałobnym w Katedrze p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach w dniu 5 stycznia 2007 roku o godz. 7.30 udział wzięło kilkaset osób, natomiast w tym samym dniu o godz. 15.00 na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach Społeczność Akademicka Politechniki Śląskiej oraz Nauka Polska pożegnały jednego ze swych Najwybitniejszych Profesorów. Hołd oddali Mu, towarzysząc w Ostatniej Drodze, tłumnie przybyli Przyjaciele i delegacje różnych środowisk naukowych, w tym Polskiej Akademii Nauk, bardzo wielu ośrodków akademickich m.in. Warszawy, Łodzi, Krakowa, Rzeszowa, Opola, Poznania, Szczecina, Wrocławia, Kielc, Częstochowy, Bielska-Białej, Katowic, licznych Instytutów Naukowych oraz zakładów przemysłowych, Koledzy ze studiów, Profesura i Pracownicy wielu Wydziałów Politechniki Śląskiej, Władze Rektorskie i Dziekańskie oraz

bardzo licznie Koleżanki i Koledzy oraz Przyjaciele z Instytutu Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych i Wydziału Mechanicznego Technologicznego Politechniki Śląskiej, a także Wychowankowie i Studenci, Sąsiedzi, oraz Zrozpaczona Rodzina. Mogiłę pokryły niezliczone ilości wieńców i kwiatów, a uroczystość zakończyła rzesista ulewa, symbolicznie łącząc się z płaczem tych, których zostawił w głębokim żalu.

Wpłynęły też liczne listy i elektroniczne wiadomości kondolencyjne, zarówno z kraju, jak i z zagranicy.

Żegnaj Drogi Jasiu!
 Żegnaj Nieodżałowanej Pamięci
 Przyjacielu!
 Żegnaj Wielki Mistrzu
 i Nauczycielu!
 Cześć Twojej Pamięci!
 Odpoczywaj w Pokoju Wiecznym!

Leszek A. Dobrzański

Kronika żałobna

12 stycznia 2007 roku w wieku 69 lat zmarł mgr Czesław Żydaczewski, wieloletni pracownik Wydziału Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej.

Był absolwentem Uniwersytetu Śląskiego, mgr. wychowania plastycznego. W ciągu 45 lat pracy zawodowej był nauczycielem szkół w Katowicach, Gliwicach i Pyskowicach, pracownikiem Miejskiego Ośrodka Kultury w Pyskowicach. Ostatnie 26 lat swojego życia związał z Wydziałem Górnictwa i Geologii Politechniki Śląskiej, szczególnie z Muzeum Geologii Złóż, pełniąc funkcję specjalisty-plastyka. Był autorem projektu sztandaru Wydziału, opracowań plastycznych wielu stałych i czasowych wystaw muzealnych, plakatów, plansz po-

święconych geologicznym dziedzicom Ziemi. Jego prace stanowiły i stanowią istotny wkład dydaktyczny dla nauczania wielu pokoleń studentów Wydziału. Walory artystyczne jego prac przyczyniają się do uwarunkowania na piękno niewątpliwie technicznych umysłów związanych z Uczelnią. Przez wiele lat poważnie chorował, ale walczył z chorobą, jeszcze po przejściu na emeryturę pozostawał w kontakcie z Wydziałem i w miarę możliwości pomagał w plastycznej oprawie uroczystości i projektów naukowych.

Odnaczony (zaprojektowanym przez siebie) medalem 50-lecia Wydziału Górnictwa i Geologii. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 15 stycznia 2007 roku na Cmentarzu Komunalnym w Pyskowicach. Został pożegnany przez Rodzinę, przyjaciół, władze i pracowników Wydziału Górnictwa i Geologii. Pozostanie na zawsze w naszej wdzięcznej pamięci.

Krystian Probiez

3 stycznia 2007 roku zmarł nagle w wieku 71 lat ś. p. prof. zw. dr hab. inż. Jan Adamczyk Honorowy Profesor Politechniki Śląskiej.

Wybitny i niezwykle utalentowany Uczony, zasłużony Nauczyciel Akademicki, Człowiek Wielkiego Serca, Mistrz i Wychowawca wielu pokoleń studentów, doktorantów, habilitantów i profesorów, jeden z Największych Polskich Metaloznawców znany na całym świecie, Lider Śląskiej Szkoły Metaloznawczej, Autor najwybitniejszych polskich podręczników i książek z tej dziedziny, wzór Naukowca, niezwykle pracowity, pryncypialny, dociekliwy, o niezwykle szerokiej wiedzy i stale poszukujący prawdy, Wielki Przyjaciel studentów i pracowników naukowych, wybitny Autorytet naukowy w zakresie fizyki metali, materiałów konstrukcyjnych, narzędziowych i specjalnych oraz zintegrowanych procesów materiałowych, a także mikroskopii elektronowej.

W Politechnice Śląskiej pełnił szereg odpowiedzialnych funkcji, w tym Dyrektora Instytutu Metaloznawstwa, Zastępcy Dyrektora Instytutu Materiałów Inżynierskich i Biomedycznych, Kierownika Zakładu Inżynierii Materiałów Konstrukcyjnych i Specjalnych, Prodziekana Wydziału Mechanicznego – Technologicznego.

Bardzo aktywnie uczestniczył w życiu naukowym, był m.in. Przewodniczącym Krajowej Komisji Ekspertów ds. Wyrobów Hutniczych, Członkiem World Academy of Materials and Manufacturing Engineering, Członkiem Zagranicznym Akademii Nauk Inżynierskich Ukrainy, Członkiem Komitetu Nauki o Materiałach

Polskiej Akademii Nauk, a także Członkiem licznych Komisji i Sekcji Komitetów Nauki o Materiałach, Metalurgii oraz Budowy Maszyn PAN, Polskiego Towarzystwa Metaloznawczego, Stowarzyszenia Komputerowej Nauki o Materiałach i Inżynierii Powierzchni, komitetów naukowych i organizacyjnych licznych konferencji naukowych, w tym mikroskopii elektronowej ciała stałego, metaloznawczych „Advances in Materials and Technologies”, „Advances in Materials and Processing Technologies”, „Achievements of Mechanical and Materials Engineering” oraz „Contemporary Achievements in Mechanics, Manufacturing and Materials Science” i innych organizowanych pod patronatem Komitetów Naukowych PAN oraz stowarzyszeń branżowych, Wiceprzewodniczącym Kolegium Redakcyjnego periodyku „Archiwum Nauki o Materiałach” PAN, Członkiem Editorial Board „Journal of Achievements in Materials and Manufacturing Engineering”. Zgromadził ogromny i imponujący dorobek naukowy, będąc Autorem licznych podręczników akademickich i monografii naukowych oraz kilkuset publikacji naukowych, w tym wielu w czasopismach o światowym obiegu oraz kilkudziesięciu patentów i wzorów użytkowych, najczęściej wdrożonych w przemyśle oraz był niezwykle aktywnym Nauczycielem Akademickim, skupiającym wokół siebie liczne grono studentów i doktorantów, którzy zdobywali wielokrotnie ważne i prestiżowe nagrody, Promoto-

rem i Recenzentem wielu prac doktorskich i habilitacyjnych oraz wniosków o nadanie tytułu naukowego profesora oraz godności i tytułów honorowych, a także był koneserem sztuki, literatury pięknej i muzyki poważnej, a przez wiele lat aktywnie uczestniczył w działalności Chóru Politechniki Śląskiej.

Za osiągnięcia naukowe oraz organizacyjne i dydaktyczne uzyskał liczne nagrody indywidualne i zespołowe Ministrów Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Edukacji Narodowej oraz Przemysłu, a także wielokrotnie nagrody indywidualne i zespołowe Rektora Politechniki Śląskiej. Był odznaczony Krzyżami Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Krzyżem Zasługi, Medalem Edukacji Narodowej oraz innymi licznymi odznakami.

Swoje siły twórcze w pełni poświęcił Nauce, którą ukochał bez reszty, wnosząc trwały wkład w historię, tradycję i rozwój oraz wielkość Politechniki Śląskiej i Wydziału Mechanicznego Technologicznego. Odszedł od nas Człowiek Niezwykły, wybitny Profesor i Uczony, Życzliwy i Prawy, niedościgły Wzór dla współpracowników i studentów.

Nabożeństwo żałobne odbyło się 5 stycznia 2007 roku w Katedrze p.w. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Gliwicach. Uroczystości pogrzebowe odbyły się tego samego dnia na Cmentarzu Centralnym w Gliwicach.

10 LEĆ AKADEMICKIEGO ZESPOŁU MUZYCZNEGO POLITECHNIKI ŚLĄSKIEJ

ŚLADY PRZESZŁOŚCI - PODOLE

WYSTAWA FOTOGRAFICZNA KRZYSZTOFA ZIOŁO

Chocim - zamek wołoski, turecki, polski...

Kamieniec Podolski - baszta Batorego

Kamieniec Podolski - zespół fortyfikacji Bramy
Ruskiej z herbem Rzeczypospolitej

Mikulińce - pomisjonarski kościół
pw. Św. Trójcy (1761-79), arch. A. Moszyński

Dniestr pod Czerwonogrodem,
obecnie Ucieczko (most do Horodenki)

Wodospady Żurynu
- najwyższe na Podolu (16 m)